

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ
ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ¹

(Σελίδες από τὴν ἵδρυση τῆς πρώτης Ὁρθόδοξης
Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου Νέας Ὑόρκης)

ΥΠΟ²
ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΤΗΛΛΥΡΙΔΗ,
Ἐπισκόπου Ριζούτας

Εἰσαγωγή.

Ἐλληνισμὸς καὶ Ὁρθοδοξία ἀπετέλεσαν πάντοτε τὸν συνδετικὸν κρίκον τοῦ χώρου ἐκείνου ποὺ οἱ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ἐλλῆνες μετανάστες εὔρισκαν τὸν ἑαυτό τους καὶ συνέχιζαν τὴν φύλαξην δὲ λων ἐκείνων τῶν αἰώνιων ἴδαινικῶν τῆς Φυλῆς μαζ. Σὲ δοποια μεριὰ τοῦ κόσμου κι ἄν ἔφθαναν ἡ πρώτη τους μέριμνα ἥταν ἡ δημιουργία ἐκκλησίας Ἐλληνικῆς καὶ σχολείου Ἐλληνικοῦ. Ἐχομεν πολλὰ τέτοια παραδείγματα, ἄν ἀναφέρουμε ἐνδεικτικὰ μόνο τοὺς Ἐλλήνες μετανάστες τῶν Ἰνδιῶν, τῆς Ρωσίας, τῆς Αἰγύπτου, κ.λπ.

---

1. Βλ. σχετικὴ γενικὴ βιβλιογραφία γιὰ τὴν παρουσία τῶν Ἐλλήνων στὴν Ἀμερικῆ:

Moskos, Charles C. Jr., *Greek Americans, Struggle and Success*, N.J. 1977. *History of the Greek Orthodox Church in America*, ἔκδ. Miltiades B. Eftimiou καὶ George A. Cristopoulos, New York 1984. Peter T. Kourides, *The evolution of the Greek Orthodox Church in America and its present problems*, New York 1959. Theodore Saloutos, *The Greeks in the United States*, Cambridge: Harvard University Press, 1964. Alexander Doumouras, «The Greeks in America», *Concern*, Summer 1967, n. 3,23-24. H. P. Fairchild, *Greek Immigration in the United States*. Yale University Press, London 1912. T. Burgess, *Greeks in America*. Boston 1913. Paul G. Manolis, «Thyateira and America», *Texts and Studies*, II (1983), 17-97. Ἀγῶνες καὶ Ἀγωνίαι τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἐλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἑκκλησίας - Ἐγκύλιοι καὶ Ἐγγραφα (1922-1972), ἔκδ. Δ. Ἰω. Κωνσταντέλου, Πατριαρχικὸν Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν, Θεσσαλονίκη 1976. B. Εὐθυμίου, *Σκιαγραφία τῶν ἀπόδημων Ἐλλήνων τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἱστορία τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Ν. Υόρκης*, Νέα Υόρκη 1949. B. Βαλαώρας, 'Ο Ἐλληνισμὸς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν', Ἀθῆναι 1937. B. Ζούτσης, 'Ο ἐν Ἀμερικῇ Ἐλληνισμὸς καὶ ἡ δρᾶσις αὐτοῦ', Νέα Υόρκη 1954. Σύγκελλου Ιωακείμ Γιώργειου, «Ἡ μετανάστευσις τῶν Ἐλλήνων εἰς Ἀμερικήν», *Ἀναμδρφωσις*, 15.10.1900, ἀρ. 85, σ. 335. Paul Manolis, «Raphael Morgan: The first Black Orthodox Priest in America» *Ἐκκλησιαστικὸς Φά-*

Στὴν Ἀμερικανικὴ Ἡπειρο, ὅταν ἡ πρώτη μεγάλη μεταναστευτικὴ ὁμάδα ἔφθασε ἐκεῖ, ὕστερα ἀπὸ πρόσκληση τοῦ Δρος Turnbull ποὺ ἔφερε τὴν καταγωγὴ του ἀπὸ τὴν Σκωτία, πρώτη σκέψη τῶν 400 Ἑλλήνων ἦταν ἡ ἀπόκτιση ἐκκλησίας καὶ ἵερέα γιὰ τὶς λειτουργικές τους ἀνάγκες, ἀν καὶ δὲν ὑπάρχουν ἀκριβεῖς ἐνδείξεις γιὰ τὴν ὑλοποίηση τοῦ ὄνειρου τους. Φαίνεται ὅμως, ὅπως καὶ στὶς προηγούμενες περιπτώσεις, ὅτι ἡ παρουσία καὶ μόνον Ἑλληναίς ἵερέα θὰ τοὺς ἐνίσχυε καὶ θὰ τοὺς ἔδινε κουράγιο καὶ ἐλπίδα στὴν νέα τους πατρίδα, τὴ Νέα Σμύρνη, ὅπως τὴν ὠνόμασαν μὰ καὶ ὁ Δρας Turnbull παντρεύτηκε μὰ Ἑλληνίδα, τὴν Μαρία, ἀπὸ τὴν Σμύρνη². Γιὰ τὴν ζωὴ τῶν πρώτων Ἑλλήνων στὴν Ἀμερικὴ ἡ ἔφημεροίδα «Ἐβδομάδ³» ἔγραφε:

«Ο οἰστρος τῆς εἰς Ἀμερικὴν ἀποδημίας πρὸς ἐπιδίωξιν κρείττονος τύχης, ύφ' οὐ ἐλευνόμενοί τινες τῶν ἡμετέρων ἐπ' ἐσχάτων ἐπιχειροῦσι καθ' ὁμάδας τὴν μακρὰν ταύτην ποντοπορείαν, καὶ καταφεύγοντιν εἰς τὰς ἀξένους ἀκτὰς τῆς Ἀμερικῆς, φαίνεται, ὅτι καὶ ἄλλοτε κατὰ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, κατέλαβε τοὺς ὁμογενεῖς ἡμῶν, καὶ ἐξῆψε τὴν φαντασίαν καὶ τὸ τυχοδιωκτικὸν πνεῦμα αὐτῶν. Αἱ ἐποχαί, δοσον ἀπομεμακρυσμέναι καὶ ἀν εἶνε, ἔχουσι τὰς παρομοιώσεις αὐτῶν πρὸς τὰς μεταγενεστέρας, καὶ τὰ συμβεβηκότα ἐκείνων ἐπαναλαμβάνονται καὶ κατὰ ταύτας σχεδὸν ἐνδελεχῶς. Καὶ τότε Ἑλληνές τινες κάτοικοι τῆς Σμύρνης οἰστρολατηθέντες ὑπὸ τοῦ ἔρωτος πρὸς ἀπόλαυσιν πλούτουν ἐν χώραις μεμακρυσμέναις, καὶ παραπεισθέντες ὑπὸ μυθικῶν περιγραφῶν περὶ τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς ἀνέτου ἀποκήσεως χρημάτων ἐν τῇ Ἀμερικῇ, ἔγκατέλιπον τὴν ὥραίαν αὐτῶν πατρίδα καὶ τὸ τερπνὸν κλίμα

οος, 61 (1979) σα. 384-401. Ν. Κονταργύρη, 'Ο ἀπόδημος Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς', Αθῆναι 1964.

2. Γιὰ τὴν πρώτη ἐκείνην παρουσία τῶν Ἑλλήνων στὴν Ἀμερική. Βλ. σχετ. E. R. Panagopoulos, *New Smyrna, an 18th Century Odyssy*, Gainesville, University of Florida Press, 1966. 'Α. Τηλλυρίδη, «Ταξιδιωτικὲς Ἀνακαλύψεις. Ή ἀποικία τῶν πρώτων Ἑλλήνων στὴν Ἀμερική», *Ἐλευθεροτυπία*, 22 Ιουνίου, σ. 9, 'Ο Φιλελεύθερος, 5 Σεπτεμβρίου 1988, σ. 13, 'Η Κύπρος μας, Ιανουάριος - Μάρτιος 1990, σ. 35-37, 'Ο Ἑλληνισμὸς τοῦ Ἐξωτερικοῦ', *Ἀπολύτιος* 1990, σ. 30-31, *Τὰ Νέα*, 26 Απολύτιος 1990, σ. 7, 'Ἐλεύθερη Κυνθραία, Γεννάρης - Απολύτιος 1990, σ. 32-33. «... Ή ξωὴ τῶν πρώτων τούτων Ἑλλήνων ἀπόικων εἰς τὴν Νέαν Σμύρνην ἀπεδείχθη πολὺ δύσκολος. Αἱ τροφαὶ ἐσπάνιζον καὶ ἀπὸ τὰς πρώτας ἀκόμη ἡμέρας οἱ ἀποικοι ἀντεμετώπισαν ἀκόμη καὶ τὸν κίνδυνον τοῦ θανάτου ἀπὸ ἀστίαν... Οἱ ἀποικοι ἐπρεπε νὰ ἐργάζωνται ἀπὸ πρωΐας μέχρι νυκτὸς ὅκληρῶς εἰς τὸν ἀγρούν. Εἰς τὰς πολλὰς ἀντιξότητας τῶν ἀποικῶν προσετέθη καὶ εἰς ἄλλος ἔχθρος, οἱ κάνωπες, οἱ ὄποιοι ἐπετίθεντο μανιωδᾶς ἐναντίον τῶν προκαλοῦντες τὸν θανατηφόρον ἐλάδη πυρετόν. Ή θέσις τῶν δυστυχῶν ἀποικῶν ἔχειροτέρευε μὲ τὴν παρέλευσιν τοῦ χρόνου...». Γ. Παπαϊωάννον, 'Η Ὀδύσσεια τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς', Θεσσαλονίκη 1985, σ. 35.

τῆς Ἰωνίας, καὶ μετέβησαν σὺν γυναιξὶν καὶ τέκνοις μετὰ μακρὸν καὶ ἐπίπονον πλοῦν εἰς τὴν χερσόνησον τῆς Φλωρίδος, ὅπου ἔκτισαν τὴν Νέαν Σμύρνην. Ἀλλ᾽ ὅποσας στερήσεις καὶ κακοπαθείας δὲν ύπεστησαν, καὶ ὅποιαν ἀκάθετον νοοταλγίαν δὲν ἥσθανθησαν πικρῶς καὶ ἀποραμυθήτως μεταμεληθέντες!..

Τὰ κατὰ τὴν ἀποίκησιν ταύτην εἶνε πλήρη διδάγματος καὶ παραδειγματισμοῦ εἰς τοὺς νεωτέρους Ἑλληνας μετανάστας, οἵτινες μὴ ύπολογίζοντες τὰ ἐν τῇ ἔνη ἀναμένοντα αὐτοὺς παθήματα, ἀκατάσχετοι ἄγονται ύπὸ τοῦ πρὸς τὸν νέον κόσμον φεύγματος τῆς μεταναστεύσεως.

‘Αφ’ ὅπου διὰ τῆς συνθήκης τοῦ 1763 ἡ Ἰσπανία ύπεχρεώθη νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὰς ἐπὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς κτήσεις αὐτῆς, ἐν αἷς συμπεριελαμβάνετο καὶ ἡ χερσόνησος τῆς Φλωρίδος, οἱ Ἀγγλοι περιηγηταὶ περιέγραφον τὴν χώραν ταύτην ὡς εὐφοριωτάτην καὶ γόνιμον, ὡς ἐπίγειον σχεδὸν παράδεισον. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην διέτριψεν ἐν Σμύρνῃ Ἀγγλος τις ἰατρός, Turnbull ὄνομαζόμενος, ὅστις ἐνυμφεύθη Ἑλληνίδα τινὰ ἐκ Σμύρνης. Τὰ ύπὸ τούτου περιγραφόμενα πλεονεκτήματα καὶ θέλητρα τῆς Φλωρίδος, καὶ ἀφ’ ἑτέρου αἱ πιέσεις καὶ αὐθαιρεσίαι, τὰς ὁποίας ἐδοκίμαζον οἱ κάτοικοι, παρεκίνησαν αὐτοὺς νὰ τεθῶσιν ύπὸ τὴν προστασίαν καὶ ἀρχηγίαν τοῦ Turnbull, καὶ νὰ μεταβῶσι μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν τέκνων των εἰς τὴν νέαν ταύτην χώραν. Δὲν εἶνε ἀκριβῶς γνωστόν, πόσοι ἡσαν οἱ τότε ἐκ Σμύρνης μεταναστεύσαντες, διότι ὁ Turnbull διερχόμενος ἐκ Λιβύων, περιουσηγαγέν τὴν τῶν ἀγιων αὐτῆς ἀγάμους τινᾶς Ἰταλούς, ἀρέγονς καὶ ἀνεστίους, καὶ οὕτω ἀπαντες οἱ ἀποικοι ἀνήλθον εἰς 1500 ψυχὰς ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Οἱ ἀποικοι, ἀφοῦ μετὰ πολλὰς τρικυμίας, κινδύνους καὶ πολυειδεῖς περιπτετείας ἀρξαμένας εὐθὺς ἀπὸ τοῦ λιμένος τῆς Σμύρνης, διεπεραιώθησαν εἰς τὴν Φλώριδα, συνῳκισθησαν κατὰ τὸ Ἀνατολικὸν αὐτῆς τιμῆμα, ὅπου εἰς θέσιν ἀπέχουσαν 60 μίλια πρὸς νότον τοῦ Ἀγίου Αὐγούστινου, ἀρχαίας πρωτευούσης τῆς Φλωρίδος, ἔκτισαν τὴν Νέαν Σμύρνην (*New Smyrna*). Κατὰ τὰ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς ύπὸ τοῦ Turnbull ἀντιπροσωπευομένης ἐταιρείας συνομολογηθέντα, οἱ ἀποικοι ὥφειλον νὰ καλλιεργῶσι τὴν γῆν, ἡ δὲ ἐταιρεία νὰ τρέψῃ καὶ συντηρῇ αὐτούς. Ἐπὶ δέκα ἔτη θά διενέμοντο ἐξ ἵσου μετὰ τῆς ἐταιρείας τὸ καθαρὸν κέρδος, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ύπὸ τῆς ἐταιρείας προκαταβαλλομένων ἐκάστοτε, καὶ τῶν προηγηθεισῶν δαπανῶν διὰ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν. Ἐκαλλιέργουν δὲ κυρίως ἀραβίσιτον καὶ γεώμηλα, ἄλλοι δὲ ώρισθησαν διὰ τὴν θήραν καὶ ἀλιείαν, ὃν τὸ προϊόν ἐπωλεῖτο ύπὸ τῆς ἐταιρείας εἰς Ἀγίου Αὐγούστινον. Μ’ ὅλον ὅτι δὲ ύπερβάλλοντο εἰς διηνεκῆ καὶ σκληρὰν ἐργασίαν αὐτοὶ τε καὶ αἱ γυναικες καὶ τὰ τέκνα των, δὲν ἡδύναντο ν’ ἀποσβέσωσι μέρος καν τοῦ πρὸ τὴν ἐταιρείαν χρέους των, διότι ἡ χώρα, τὴν ὅποιαν ἐφαντάζοντο γόνιμον καὶ εὐφοριωτάτην, ἦτο ἄγονος, γυμνὴ φυτείας, ἀμιάνθης καὶ αὐχμηρά. Ἀντὶ τοῦ ὠραίου κλίματός των εὔρον ἐκεῖ τὰ ἔλωδή μιάσματα, καὶ τοὺς θανατηφόρους πυρετούς· ἀντὶ τῆς ἀφθονίας καὶ εὐδαιμονίας τῆς νέας ταύτης γῆς τῆς ἐπαγγελίας, εὔρον τὴν αιτοδείαν καὶ τὰς παντοίας στερήσεις· ἀντὶ δὲ τῆς ἐλευθερίας, ύπὸ τὴν ζωγόνον καὶ εὐεργετικὴν σκιὰν τῆς ὅποιας ὠνειροπόλουν ὅτι θὰ ἔξω,

φεύγοντες τὴν τυραννίαν τῶν Τούρκων, ὑφίσταντο τὰς σκληροτέρας καταπιέσεις ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀποικίας *Turnbull*, δότις, ὡς λέγει ὁ *Rommans*, ἥγετο ὑπὸ τῆς ἀφρονος κενοδοξίας νὰ ἴδρυσῃ ἐν τῇ Βορείῳ Αμερικῇ Πασσαλῆκη τῆς Ἀνατολῆς, καὶ διοικῇ τοὺς ὑπηκόους αὐτοῦ θηριωδεστερον καὶ αὐτῶν τῶν Τούρκων. Τούτου ἔνεκα Ἰταλοὶ τινες ἀποικοι συνεννοηθέντες διήρκασαν τὴν περιουσίαν τῆς ἑταιρείας, καὶ πᾶν ὅ,τι εἶχον οἱ ἄλλοι σύνοικοι, καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἐπιβάντες πλοίουν τινός, τὸ ὅποιον ἐναύλωσαν ἀντὶ 1300 λιρῶν στερειλινῶν, οἱ δὲ Ἑλληνες εἰς τὴν ἑσχάτην ἀθλιότητα καὶ ἀμυχανίαν περιελθόντες, ἔπαθον ὑπὸ νοσταλγίας, καὶ διακαῶς ἐπεθύμουν νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα των. Πολλάκις κατείχοντο εἰς τὴν παραλίαν τῆς Φλωρίδος, καὶ στρεφόμενοι πρὸς τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ἔκλαιον ἐνθυμούμενοι τὴν γλυκεῖαν πατρίδα των, ὡς οἱ Ἰουδαῖοι, δτε καθήμενοι παρὰ τὸν ποταμὸν Βαβυλώνος ἐθρῷ νουν ἀναμμινησκόμενοι τῆς Ιερουσαλήμ. Ἐφλέγοντο ὑπὸ τοῦ πόθου νὰ ἐπανακάμψωσιν εἰς Σμύρνην, ἀλλ' ἐστεροῦντο τῶν πρὸς ἐπάνοδον μέσων.

Εἰς τὰ δεινὰ αὐτῶν ταῦτα ἐπῆλθεν ὡς ἐπιστέγασμα τῆς δυστυχίας καὶ ἡ τελεία καταστροφὴ τῆς νέας πατρίδος των. Κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1776 ἐπανάστασιν τῆς Αμερικῆς εἰσέβαλον οἱ κάτοικοι τῆς Γεωργίας εἰς τὴν Φλωρίδα, καὶ ἐλεημάτησαν τὴν Νέαν Σμύρνην, τὴν ὅποιαν καὶ κατέστρεψαν ἐκ θεμελίων, καὶ συναπήγαγον, ὅ,τι κινητὸν εὔρον ἐν αὐτῇ, ἀφῆσαντες τοὺς κατοίκους ἐν τῇ ἑσχάτῃ ἐνδείᾳ. Οὗτοι μετὰ τὴν καταστροφὴν ἡναγκάσθησαν νὰ μετοικήσωσιν εἰς Ἀγίου Αὐγούστινον, ὃπου γυμνοί, πεινῶντες καὶ ἀνέστιοι περιεφέροντο μετὰ τῶν γυναικοπαίδων εἰς τὰς ὄδοις ἐπαιτοῦντες τὸ ἐπιούσιον. Βραδύτερον οἱ ἀπόγονοι τῶν πρώτων Σμυρναίων ἀποίκων ἐπετέλεσαν πολυάριθμον συνοικίαν ἐν τῷ Ἀγίῳ Αὐγούστινῳ, ἐπιδοθέντες εἰς διάφορα ἐπαγγέλματα καὶ εὐπορήσαντες. Οἱ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀνακαλύψας καὶ ἐπισκεφθεὶς αὐτοὺς *Charles Vignolle* διηγεῖται, ὅτι ἀπέβησαν οἱ φιλοπονώτατοι καὶ χρηστότατοι τῶν λοιπῶν κατοίκων, διαφέροντες καὶ τῶν φιλαραπάγων ιθαγενῶν καὶ τῶν ραθύμων Ἰστανῶν, ὅτι ἡσαν ἰδιοκτῆται μικρῶν ἀγροκιῶν, κυνηγοί, ἀλιεῖς καὶ καλλιεργηταὶ τῆς γῆς, σώφρονες, χρηστοήθεις καὶ ἀκριβεῖς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών των, ὅτι τὰ ἐγκλήματα ἡσαν ἀγνωστα παρ' αὐτοῖς, καὶ ὅτι ἔξακολουθοῦσι διμιούντες τὴν μητρικὴν αὐτῶν γλώσσαν, δι' ἣς διακρίνονται, ὡς ἐν γένει διακρίνονται διὰ τὴν ἀρχαικὴν ἀπλότητα καὶ σεμνότητα αὐτῶν.

Τὰ ἄνω ἐκτεθέντα δεινοπαθήματα τῶν Σμυρναίων ἀποίκων, οἵτινες ἐπὶ δόλοκληδον γενεὰν ταλαιπωρηθέντες, κατέστρεψαν τὸν βίον ἐκ ἀκρα δυστυχίᾳ, τῶν ἀπογόνων αὐτῶν μόλις περισσωθέντων καὶ ἀνακυψάντων ἐκ τῆς καταστάσεως, εἰς ἣν ἐβύθισεν αὐτοὺς τὸ πατρικὸν ἀμάρτημα, ἃς χρησιμεύσωσιν ὡς παράδειγμα εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἀνευ τινὸς ἐφοδίου καὶ στηρίγματος, ἀγνωστοὶ αὐτοὶ εἰς κώδας ἀγνώστους, δελεαζόμενοι ὑπὸ ψευδῶν εἰσηγήσεων, ἐγκαταλείπουσι τὴν πατρίδα, καὶ πλησίστοι πλέουσι πρὸς τὸν σκοπέλους τῆς δυστυχίας καὶ τοῦ δλέθρου αὐτῶν.

Ἐν τέλει δὲ εὐκτέον ἥθελεν εἰσθαι, ἀν ἀρμοδίως ἔξηκριβοῦτο, τίς ἡ κατάστασις τῶν ἐν Ἀγίῳ Αὐγούστινῳ Ἑλλήνων ἀποίκων, ἀν εἰσέτι ἔξακολονθῶσιν οὗτοι διατηροῦντες, ὡς πρὸ πεντηκονταετίας, τὴν ἀνάμνησιν τῆς καταγωγῆς

αὐτῶν, ἢ ἀν κατεπάθησαν καὶ συνεχωνεύθησαν ἐν τῷ μεγάλῳ ἑκείνῳ χωνευτρῷ τῶν Ἀμερικανικῶν ἔθνων. Τὸ πόρισμα δὲ τῆς ἐρεύνης ταύτης, ἃς μὴ χρησιμεύσῃ πρὸς ἴκανοποίησιν ἀπλῆς περιεργίας, ἀλλὰ πρὸς μελέτην, ἀν πρέπει ν' ἀφίηται ἀπεριόριστος ὁ καταλαβών μέρη τινα τῆς χώρας πρὸς ἐκπατρισμὸν ἐνθουσιασμός.

B.K.³»

Εἶναι ἄξιον λόγου νὰ παραθέσω ἕνα ἀπόσπασμα ποὺ δημοσιεύτηκε τόσο στὸν Ἀμερικανικό, ὅσο καὶ τὸν Ἑλληνικὸ τύπο, ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ στὴ Νέα Υόρκη τελέσθηκε ἡ θεία λειτουργία τῆς Ὁρθόδοξης Ἔκκλησίας. Στὸ δημοσίευμα αὐτὸ ἀναφέρονται τὰ ἔξης:

«... Η παρελθοῦσα Πέμπτη (2 Μαρτίου ν.έ.) ύπηρξεν ἡ λαμπροτάτη καὶ ἐπισημοτάτη τῶν ἡμερῶν, δσαι εὐφαίδονταν ποτε τά τε δῆματα καὶ τὰς καρδίας τῶν εὐχομένων καὶ μοχθούντων ύπερ τῆς ἐνώσεως τῶν Χριστιανῶν. Πρώτην φορὰν ἀπὸ μιᾶς χιλιετηρίδος ἐτελέσθη δημοσίᾳ ἐν τῷ νέῳ κόσμῳ ἡ θεία μυσταγωγία ὑπὸ ιερέως τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἔκκλησίας. Πρώτην ἡδη φορὰν ἀπὸ τοῦ μεγάλου Σχίσματος ἐψάλλη ἐν Νέᾳ Υόρκη τὸ ιερὸν τῆς πίστεως σύμβολον καὶ ἐν τῇ ἀγγλικῇ γλώσσῃ ἀνευ τῆς προσθήκης «καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ» (Filioque). Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ ναῷ, ἔνθα ταῦτα ἐγένοντο πρὸ μεσημβρίας, παρέστη κατὰ τὴν ἑσπέραν εἰς ἐπίσκοπος τῆς ἡμετέρας Ἔκκλησίας καὶ μέγας κληρικός, ὅστις κατ' ἐπίμονον παράκλησιν τῶν εὐσεβῶν ἀνέπτυξεν ἐνώπιον πολυαριθμού ἀρροστηρίου τὰ οὐσιαδέστερα στοιχεῖα τῆς φορανικῆς ἐνόπτητος τῶν Χριστιανῶν.

Η φιλοφροσύνη, ἡς ἔτυχεν ὁ ὀρθόδοξος ἰερεὺς Ἀγάπιος, δὲν ἦτο ἀπροσδόκητος, ἀλλὰ προμελετημένη καὶ ἐπανειλημμένη πρότασις τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Νέας Υόρκης, ἦν οὕτος ἐποίησεν πρὸ δύο ἔτῶν πρὸς τοὺς ἰερεῖς τοῦ ἁστικοῦ στόλου. Η ἀνέλπιστος αὕτη φιλοφροσύνη Ἔκκλησίας, οὐδὲν σκοπὸν κοινὸν ἔχουσης πρὸς τὴν Ὁρθοδόξον Ἀνατολικὴν (διότι καὶ ἡμεῖς ἐπηρήσαμεν τὴν ἐν τῷ συμβόλῳ φωμαϊκαθολικὴν προσθήκην “ἐκ τοῦ Υἱοῦ”), δὲν ἦδύνατο νὰ γένῃ τότε δεκτὴ παρὰ τῶν ὁώσσων ἑκείνων ἰερέων, ἐὰν μὴ ἐλάμβανον ὅητὴν ἄδειαν παρὰ τῆς ἐν Ρωσίᾳ Ἔκκλησίας. Ἐπειδὴ δῆμας καὶ ἡ ἄδεια αὕτη ἐχορηγήθη, καὶ τὰ δύο μέλη τοῦ ἐλληνορωσικοῦ συλλόγου ἔτυχον ἐν Ρωσίᾳ φιλοφρονεστάτης δεξιῶσεως, ὁ τῆς Νέας Υόρκης Ἐπίσκοπος ἀνενέωσε τὴν πρότασίν του μετὰ χαρᾶς μεγάλης καὶ ὄντως χριστιανικῆς ἀγάπης. Τοιαύτη πρᾶξις θὰ μαρτυρῇ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας τὴν ἐνδοξού ἐπισκοπείαν τοῦ Πανιερωτάτου Κ. Πότερ. Πρῶτος οὗτος ἐκ τῶν ἐπισκόπων τοῦ νέου κόσμου ἦνέψει τὴν ὁδὸν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του πρώτη ἐψάλη τὸ ἄγιον τῆς Χριστιανικῆς πίστεως σύμβολον ἐν τῇ ἀγνῇ καὶ πρωτοτύπῳ ἐλληνικῇ γλώσσῃ, δπως συνέταξεν αὐτὸ αἱ ἀγιαὶ οἰκουμενικαὶ σύνοδοι ἀνευ τῆς προσθήκης, ἥτις ἐπὶ χίλια ἡδη ἔτη διαιωνίζει τὸ ἀρχαῖον σχίσμα. Ἄσ τηρηθῇ ἡ

3. Περιοδικὸν Ἐβδομάδας, 19 Μαρτίου 1888, ἀριθ. 12, σελ. 6-7.

έπιστολή του Ἐπισκόπου εἰς αἰώνιον τῶν γενομένων μνημόσυνον. Ή ἐπιστολὴ τοῦ εὐλαβεστάτου ἵερέως καὶ θεολογοδιδάκτορος Διξ μαρτυρεῖ περὶ πλέον ποιὰ τὰ αὐθήματα ὅλου τοῦ παρ' ἡμῖν κλήρου.

Οὐδεὶς δύναται νὰ περιγράψῃ ἀκριβῶς τὴν λαμπρότητα τῆς τελετῆς. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Ἅγιας Τριάδος ἡ μεγαλοπρεπής εἰκὼν τοῦ Σωτῆρος, τῶν ἔκατερ φωθενῶν αὐτοῦ ἵπταμένων ἀγγέλων, καὶ τῆς ὑποκάτωθεν χορείας τῶν ἀποστόλων ἀνεπλήρουν τὸ εἰκονοστάσιον τῶν δρθοδόξων ἀνατολικῶν ἐκκλησιῶν. Ἀναρθμητα ἡσαν τὰ φῶτα τῶν πολυελαίων. Οἱ ἵερες ἐφόρει στολὴν λευκὴν καὶ χρυσοῦφαντον. Τούναντίον οἱ παριστάμενοι ἵερεις ἡμῶν μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου ἐμελανοφόρουν. Ότε πρῶτον ἐφάνη ὁ πατὴρ Ἅγαπίος καὶ προσεκύνησεν εὐλαβῶς ἐνώπιον τῆς ἄγιας τραπέζης, ἡ βαθεῖα σιωπὴ διεκόπη ὑπὸ τῆς πραοτάτης καὶ γλυκυτάτης φωνῆς του, ἀπαγγειλάστης σλαβωνιστὶ τὸ Ἐύλογημένην ἡ βασιλεία τοῦ Πατρός” κ.λπ. Διὰ μᾶς ἀνήγερθη ὅλον τὸ περιὔσταμενον πλήρωμα τῶν πιστῶν καὶ μετὰ θείου φόβου καὶ εὐλαβείας ἡροασάτο τῆς τελετῆς μέχρι τέλους. Ή ἀπὸ διακοσίων ἑτῶν συνήθης ἐν Ῥωσίᾳ μουσικὴ ἐφάνη εἰς ἀπαντας λιγυρά, σπουδαία, νηφάλιος καὶ πειστική. Ἀδιακόπως ἐψαλλεν ὁ χορὸς τὸ “Τοσπόδη πολύσουν”. Οἱ μακαρισμοὶ ἐψάλησαν ἀγγλιστὶ καὶ οὕτω διεκόπησαν οἱ ἥχοι ἀγνώστων φωνῶν. Τὸ τρισάγιον ἐψάλη ἐλληνιστὶ, τούτεστιν εἰς τὴν θείαν γλώσσαν ἐν ἥ ἐγράφη τὸ ἵερὸν Εὐαγγέλιον, καὶ τοῦ Χρυσοστόμου ἡ λειτουργία. Τὸ καθολικὸν τῆς Ἐκκλησίας ἐξεπροσώπησαν Ἑλληνες, Σλάβοι, Αμερικανοὶ ἃδοντες ἔκαστος ἐν τῇ ἴδιᾳ διαλέκτῳ τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Πάσας μὲν τὰς εὐλαβεῖς ψυχάς συνεκίνησαν ἡ ἀρμονία τῶν γυναικείων φωνῶν ἐν τῷ Τρισαγίῳ, ἀλλ' ἡ ἐντύπωσις ἦν ἐνεπούησεν ἡ μουσικὴ τοῦ Χερουβικοῦ ὑμούνιον εἶναι ἀφατος καὶ ἀπερίγραπτος. Τὸ σύμβολον τῆς πίστεως ἐψάλη τοσοῦτον ἡρέμα σαφῶς καὶ εὐκρινῶς, ὥστε διεκρίνετο πάσα λέξις· ἡ δὲ ἐν αὐτῷ φράσις «τὸ ἐκ τοῦ πατρός ἐκπορευόμενον» ὑπέδειξε πόσον εὐκόλως ἡδύναντο νὰ συνδιαλλαχθῶσι δύο μεγάλοι τῆς Ἐκκλησίας κλάδοι ἐπὶ τῶν ἀρχαίων θεμελίων τῶν καταβληθέντων παρ' αὐτῶν τῶν ἀγίων οἰκουμενικῶν συνόδων.

‘Αφ’ οὖτις τὰ τίμια δῶρα προετέθησαν ἐπὶ τῆς ἄγιας τραπέζης, εὐώδης θυμάματος στήλῃ ἀνέβαινεν ἐκ διαλευμάτων εἰς τοὺς οὐρανούς. Ή ἀγγλιστὶ ἀπαγγελθεῖσα κυριακὴ προσευχὴ συνήνωσε πάλιν ἀπαντας τοὺς παρεστῶτας ἐν τῇ λατρείᾳ τοῦ Θεοῦ ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ. Μετ’ ὅλιγον ἀντήχησεν ἡ θελεξικάρδιος ἀρμονία τοῦ κοινωνικοῦ. Μετὰ τὴν λειτουργίαν ὁ πατὴρ Ἅγαπίος, οἱ κληρικοί, ὁ χορὸς καὶ πάντες οἱ ὅρθοδοξοι γονυπετήσαντες ἐδεήθησαν τοῦ Κυρίου ὑπὲρ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, ἀκολούθως δὲ ἐψάλη ἀγγλιστὶ ὑπὸ παντὸς τοῦ πληρώματος ἡ λίαν ἐναρμόνιος ψωσικὴ δοξολογία. Εἰθεὶς ἡ τελετὴ αὕτη νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀρχὴ νέας ἐποχῆς “εἰρήνης καὶ εὐλογίας” μεταξὺ τῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος κεχωρισμένων κλημάτων μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἐν Χριστῷ ἀμπέλου.

Η λειτουργία, ἡ δοξολογία καὶ ὁ καθ’ ἐσπέραν λόγος τοῦ Ἐπισκόπου, γενόμενα αὐθημερὸν ἐν τῇ πρώτῃ πόλει τοῦ νέου κόσμου, θὰ δώσωσι τοῖς πᾶσιν ἴκανην ὑλὴν σκέψεως, καὶ θὰ ἐξεγείρωσι τοὺς ληθαργοῦντας. Οἱ υπολαμβάνοντες τὴν τοιαύτην σύμπτωσιν ὡς τυχαῖον τι εἶναι κατὰ νοῦν τυφλοί. Ἀπό

χιλίων καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν οὐδέποτε παρέστη τοσοῦτον αἰσίᾳ σύμπτωσις ἐν τῷ Χριστιανισμῷ, οὐδέποτε ἔξεδηλώθησαν τοσοῦτον σπουδαῖοι πόθοι καὶ εὐχαὶ ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως. Ἄς κρατύνωμεν τὴν πίστιν, ἃς ἐνισχύσωμεν τὴν ἐλπίδα, ἃς εὐρύνωμεν τὸν ἀγάπην ἡμῶν, ἃς ἀναπέμπωμεν πρὸς τὸν Κύριον διακαεστέρας καὶ ἐκτενεστέρας δεήσεις, ἃς ἀγωνιζώμεθα καὶ ἃς κοπιῶμεν ἐν συνέσει καὶ ἐπιεικείᾳ, ὅπως ἀξιωθῶμεν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, παρ' οὐ καὶ προσδοκῶμεν, ὅπόταν ἔλθῃ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, τὴν πλήρη ἀποκατάστασιν τῆς ἐνώσεως τῶν Χριστιανῶν»⁴.

Τὸ κείμενο αὐτὸν γραμμένο μὲ τόση εἰλικρίνεια καὶ γλαφυρότητα ἀπὸ Ἀμερικανὸν αὐτόπτη μάρτυρα τῆς πρώτης ὁρθόδοξης θείας λειτουργίας δὲν ἀποτελεῖ μόνο στοιχεῖο ἰστορικὸ γιὰ τὴν παρουσία τῶν Ὁρθοδόξων στὴν Ἀμερική, ἀλλὰ συμβάλλει καὶ στὴν μαρτυρία τὴν τρανὴ τῶν πρώτων ἐπαφῶν καὶ σχέσεων Ὁρθοδόξιας καὶ Προτεσταντισμοῦ. Πιστεύω ὅτι θὰ ἥταν ἐνδεδειγμένη μιὰ πιὸ σοβαρὴ καὶ ἀκριβῆς ἔξέταση τοῦ ὄλου θέματος, μιὰ καὶ ἀγνοεῖται παντελῶς εἰς τὰ μέχρι οῆμερα βιβλία ἀναφορᾶς γιὰ τὶς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Όσον δὲ ἀφορᾷ στὴν σπουδαιότητα τοῦ κειμένου αὐτοῦ γιὰ τὴν τέλεση τῆς πρώτης ὁρθόδοξης Λατρευτικῆς Σύναξης, αὐτὸν τοῦτο τὸ κείμενο μιλᾶ μόνο του.

Σταθμὸς γιὰ τὴν ἰστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς πρέπει νὰ θεωρηθεῖ ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Μητροπολίτη Ἀθηνῶν Μελετίου Μεταξάκη ποὺ ἔθεσε καὶ τὰ θεμέλια γιὰ τὴν ὄργανωση τῆς ζωῆς τῆς⁵. Ἐκεῖνος πρῶτος ἔθεσε τέρῳμα σὲ ὅλες τὶς ἀντικανονικὲς καταστάσεις ποὺ ὑπῆρχαν καὶ εἰρήνευσε τὶς διάφορες μερίδες ποὺ χώριζαν τὸν Ἑλληνορθόδοξο λαὸν τῆς Ἀμερικῆς. Στὴ συνέχεια σὰν Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐργάστηκε γιὰ τὴν ἵδρυση τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς μὲ τὴν ὑπαγωγὴ τῆς κάτω ἀπὸ τὴν κανονικὴ ἔξαρτιση τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἀλλὰ μιὰ ἀλλη πρᾶξη τοῦ Μελετίου Μεταξάκη τὸ 1921, στὴν διάρκεια τῆς ἐκεῖ παραμονῆς του, ἥταν ἡ ἵδεα ἵδρυσης Σχολῆς γιὰ τὴν μόρφωση τοῦ αλήρου

4. Βλ. σχετ. Ἐφημερὶς τῶν Φιλομαθῶν, 1 Ἀπριλίου 1865, σσ. 627-629 καὶ Χρυσαλλίς, 15 Ἀπριλίου 1865, σσ. 207-209. Ἡ ἀνταπόκριση αὐτὴ δημοσιεύτηκε στὴν Ἐκκλησιαστικὴ Ἐφημερίδα τῆς Νέας Υόρκης.

5. Γιὰ τὴν δράση τοῦ Μελετίου Μεταξάκη στὴν Ἀμερικὴ βλέπε τὶς ἔξῆς μελέτες: G. Bebis, «Metaxakis in Profile», στὸ *History of the Greek Orthodox Church in America*, ἔκδ. Μιλιάδης Εὐθυμίου καὶ Γεώργιος Χριστόπουλος, Νέα Υόρκη 1984, σσ. 93-113. A. Tillyrides, «Meletios Metaxakis (1871-1935)», Ἐκκλησία καὶ Θεολογία, IV (1983). C. Kallimachos, *With Patriarch Meletios IV from London to Bosphorus*, Νέα Υόρκη 1921. Bishop John Kallos, *Ecumenical Patriarch Meletios Metaxakis († 1935)*, New York.

γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς⁶. Πράγματι ἡ ἰδέα καὶ μόνο προκάλεσε τὸν ἐνθουσιασμὸν ὅσων ἀγαπούσαν τὴν Ἐκκλησίαν. Ἀρχισαν νὰ συσκέπτωνται τὰ διάφορα συμβούλια τῶν Κοινοτήτων ἐπὶ τοῦ πῶς θὰ μποροῦσαν νὰ βοηθήσουν τὸ ἔργο τῆς Σχολῆς. Ὄταν μάλιστα ἀνακοινώθηκε ἡ πρόθεση αὐτὴ ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἴδρυτικὴ συνέλευση, ὅλοι «ὑπέγραψαν προθύμως ὑποσχετικὸν καταβολῆς ὀρισμένης μηνιαίας συνδρομῆς ἐπὶ μίαν πλήρη τριετίαν. Καὶ ἀπηρτίσθη ἐκ τῶν παρόντων μόνον λειτουργῶν μηνιαία εἰσφορὰ ἐκ δολαρίων 565...». Ὁ ἐνθουσιασμὸς αὐτὸς συνεχίστηκε καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι ἀμέσως ὑπέβαλαν αἰτήσεις ὑποψήφιοι πρὸς τὰ Γραφεῖα τότε τῆς Ἐπισκοπῆς σύμφωνα μὲ τὴν ἐγκύλιο τοῦ Ἐπισκόπου Ροδοστόλου Ἀλεξάνδρου. Τὰ θέματα ποὺ συζητοῦντο ἦταν ἡ ἐξεύρεση τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ καὶ ἔξασφάλιση καταλλήλου κτιρίου προσωρινὰ στὴν ἀρχὴ μέχρι τῆς οἰκοδομῆς ἴδιοκτήτου οἰκοδομήματος.

Σὲ ἐγκύλιο του ὁ Ἀθηνῶν Μελέτιος, μὲ ἡμερομηνίᾳ 2 Νοεμβρίου 1921, ἀνακοίνωνε πρὸς τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαὸν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου τὰ ἔξῆς σχετικὰ μὲ τὴν ἴδρυση τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς: «...Οὐδὲ ἀρκεῖ νὰ εἴναι ἀπλῶς συνολικῶς μεμορφωμένος ὁ Ἑλληνικὸς κλῆρος ἐν Ἀμερικῇ,

6. Γιὰ τὴν ἴδρυση καὶ λειτουργία τῆς Σχολῆς τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου ὑπάρχει πλούσιο ὑλικὸ στὸν τότε ἐκδιδόμενο «Ἐκκλησιαστικὸ Κήρυκα» τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς δύως πιὸ κάτω: (1921), «Ἡ Σχολὴ τοῦ Κλήρου», «Ο Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυκος καὶ ἡ Σχολὴ», σ. 62, «Ἐλληνικὸν Σεμινάριον Ἀγίου Ἀθανασίου» καὶ «Καθηγηταὶ καὶ οἰκηματα», σ. 78, «Μελέτιος Χάριτο Χριστοῦ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν...», σσ. 145-147, «Ο Βενιζέλος καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ», «Αἱ πρῶται εἰσφοραί», «Τελετὴ ἐναρκτήριος» καὶ «Τὸ προσωπικὸν τῆς Σχολῆς», σ. 158, «Ο Μητροπολίτης ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Ἀγίου Ἀθανασίου ἐν Ἀμερικῇ», σ. 164-167, «Διατὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ εἴναι ἀναγκαῖα», σ. 170-171, «Τὸ ἴδιοκτητὸν κτίριον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου τῆς Νέας Υόρκης, ἴδρυματος τοῦ μεγαλουργοῦ Πατριάρχου» (φωτογραφία), σ. 234, «Ἡ Σχολὴ Ἀγ. Ἀθανασίου», σ. 252. (1922), «Τὶ πρόσκειται νὰ δώσῃ εἰς τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Ἀμερικῆς ἡ Ἱερατικὴ Σχολὴ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου», σ. 307-309, «Αἱ πρῶται ἐνιαυσίοι ἔξετάσεις ἐν τῇ ἱερῷ Σχολῇ Ἀγ. Ἀθανασίου», σ. 400-422, «Δωρεαὶ εἰς τὴν Σχολήν», σ. 438, «Ἡ Ἱερατικὴ Σχολὴ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου — Γνωστοποίησις», 501-502, «Σχέδιον κανονισμοῦ τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Ἀγίου Ἀθανασίου», σ. 511-515, «Πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου», σ. 530-532, «Δωρεαὶ εἰς τὴν Σχολὴν τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου», σ. 549, «Τελετὴ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου», σ. 564, «Ἐκκλησιαστικὸς καὶ κήρυγμα εἰς τὴν Ἱερατικὴν Σχολὴν τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου», «Διορισμὸς νέου καθηγητοῦ», «Ο Οἰκονόμος τῆς Σχολῆς», καὶ «Νέοι Μαθηταί», σ. 565, «Εὐχὴ ὑπὲρ τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου», σ. 574, «Ἴδρυσις συλλόγου ἐν τῇ Ἱερατικῇ Σχολῇ Ἀγίου Ἀθανασίου — Αἱ πρῶται του ἐργασίαι», σ. 595-598.

άλλ' ἐπιβάλλεται νὰ ἔχῃ τὴν μόρφωσιν τὴν ὅποιαν ἀπαιτοῦν αἱ ἐπιτόπιοι συνθῆκαι. Οἱ λειτουργοὶ τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησίᾳς, διὰ νὰ εὐδοκιμήσουν εἰς τὴν διακονίαν τῶν, μετὰ τῆς Ἑλληνοπρεποῦς καὶ Ὁρθοδόξου Θεολογικῆς μορφώσεως ὁφείλουσι νὰ γνωρίζουσι τὴν γλῶσσαν τῆς χώρας, τὸ πνεῦμα τῆς χώρας, τὰς ποικίλας μορφὰς τῆς ἐν αὐτῇ θρησκευτικῆς ζωῆς, τὰς μεθόδους δράσεως τῶν πολυωνύμων θρησκευτικῶν ὄργανώσεων. Διότι μόνον τοιουτορόπως δύνανται νὰ ὑπηρετήσωσιν ἀποτελεσματικῶς ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ χώρᾳ καὶ πεπολιτισμένῃ τὴν Ἑλληνικὴν Ὁρθοδοξίαν.

Ἄπὸ τῶν σκέψεων τούτων ὁρμηθεῖσα ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Ιερέων περιέλαβεν ἐν τῷ Καταστατικῷ τῆς Ὁργανώσεως τῆς Ἐκκλησίας τὴν διάταξιν περὶ λειτουργίας εἰδικῆς διὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ Κλήρου Σχολῆς. Τὴν διάταξιν δὲ ταύτην εὐθὺς εἰς ἔργον θέτοντες μετὰ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ροδοστόλου κ. Ἀλεξάνδρου, ὁργανώσαμεν ἥδη ἐκπαιδευτῆριον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ Ἅγίου Ἀθανασίου» καὶ ἀγγλιστὶ «Γκρὴ Σεμίναρου ὦφ Σαΐντ Ἀθανάσιος», ἥτις καὶ λειτουργεῖ ἥδη μὲ μίαν τάξιν ἐκ δέκα μαθητῶν ἐκλεγέντων μεταξὺ 19 υποβαλόντων αἵτησεις, χάρις εἰς τὴν προθυμίαν, μεθ' ἡσ οἱ λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας, οἱ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν συγκροτήσαντες, προσῆλθον καὶ χρηματικῶς ὑποστηρικταὶ τοῦ ἔργου δι' ἴδιων ἀτομικῶν εἰσφορῶν»⁷.

Στὴ συνέχεια ἀνακοινώνει τὸ προσωπικὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου, ποὺ βρισκότανε τότε στὴν Ἀμερική, καὶ τὴν συμμετοχὴν του στὸ ιστορικὸ αὐτὸ γεγονός τῆς ζωῆς τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς μὲ τὴν εἰσφορὰ τὴν δική του καὶ τῆς υφίστας του, ἀπὸ 1.000 δολλάρια. Σὲ όμιλία του μάλιστα ὁ Μητροπολίτης Μελέτιος στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἅγίου Κωνσταντίνου Σικάγου, μὲ τὴν παρουσία τοῦ Βενιζέλου, ἔλεγε καὶ τὰ ἔξης: «...Ναί, αὐτὸ διὰ τὸν ἐν Ἑλλάδι Κλῆρον, ἀλλὰ διὰ τὸν ἐδῶ πρέπει νὰ φροντίσωμεν ἡμεῖς καὶ μάλιστα ἀφοῦ ἔχομεν ἐδῶ τὸν κ. Βενιζέλον, ὅστις, τὸ λέγω ἐνώπιόν του, ἐπιδοκιμάζει ὀλοψύχως τὸ ἔργον, καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς δὲν θὰ ἥδυνατο νὰ ἐκδηλώῃ καλλίτερον τὴν χαράν του ἐπὶ τῇ εἰς Ἀμερικὴν παρουσίᾳ τοῦ κ. Βενιζέλου ἢ διὰ τῆς συνδέσεως ἐνὸς Ἐκπαιδευτικοῦ ἰδρύματος τόσον μεγάλου προορισμοῦ μὲ τὴν ἐδῶ παρουσίαν του»⁸.

Ἀναφέρω ἐδῶ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν πρώτων καθηγητῶν ποὺ

7. Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυξ, 5 Νοεμβρίου 1921, 145-147.

8. Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυξ, 1921, σ. 157.

έπρόκειτο νὰ διδάξουν στὴν Σχολὴν τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Φιλάρετος Ἰωαννίδης, ὁ Θεολόγος Μιχαὴλ Γαλανός, ὁ π. Μ. Κουρκουλῆς, Δ. Καλλίμαχος καὶ Γ. Σπυριδάκις.

Στὴν ἐναρκτήρια τελετὴ, ποὺ ἔγινε στὶς 6 Νοεμβρίου 1921, ὁ Μητροπολίτης Μελέτιος ἔκανε μὰ ἰστορικὴ ὄμιλία τῆς ὅποιας ἀποσπάσματα ἔχουν ώς ἔξῆς: «...Δὲν ζητοῦμεν ὅμως ἀπλῶς ἐργάτας· ζητοῦμεν ἐργάτας ἀξίους τῆς ὑψηλῆς κλήσεώς των· θέλομεν ποιμένας ἴκανοὺς νὰ ἐπαναφέρουν εἰς τὴν μάνδραν τὸ ἀπολωλός, νὰ θεραπεύσωσι τὸ ἀσθενές, νὰ προφυλάξωσι τὸ σύνολον ἀπὸ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν λύκων· θέλομεν ποιμένας πίστει καὶ ἐπιστήμη κατηρισμένους, τοὺς ὅποιους σήμερον δὲν ἔχομεν καθόλου ή ἔχομεν εἰς ἀριθμὸν σμικρότατον.

Διότι δὲν δυνάμεθα δυστυχῶς νὰ εἴπωμεν σήμερον περὶ τῆς ὅλης Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας προκειμένου, μετὰ τοῦ Θεολόγου Γρηγορίου· «Οἶμαι δὲ πᾶσιν ἀν δόμολογεῖσθαι τῶν νοῦν ἔχόντων παίδευσιν τῶν παρ’ ἡμῖν ἀγαθῶν εἶναι τὸ πρῶτον». Διότι δυστυχῶς ὑπὸ τὸν ἐπηρεασμὸν τῆς μακραίωνος δουλείας στερηθέντες τῆς παιδείας, ἡτις ἡτο τὸ πρώτιστον τῶν ἀγαθῶν τῶν προγόνων μας, ἔξακολουθοῦμεν νὰ στρούμεθα αὐτὸ καὶ σήμερον ἀκόμη διὰ τὰς τάξεις τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου...

Διότι εὐτυχῶς ἔχει ἥδη κατανοηθῆ πανταχοῦ τοῦ ἔθνους ὅτι πρέπει νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ἰσχὺν τὸν σύνδεσμον Ἐκκλησίας καὶ Σχολίου, Τερέως καὶ Διδασκάλου, σύνδεσμον εἰς τὸν ὅποῖον τὸ Ἐθνος δόφειλει τὴν σωτηρίαν του ἀπὸ τὴν δουλείαν καὶ τὴν ἀπελευθέρωσίν του ἀπὸ τῆς δουλείας, σύνδεσμον ἄνευ τοῦ ὅποίου, ἐν Ἀμερικῇ ἵδιᾳ, εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ διατηρηθῆ Ἑλληνικὴ Ἐθνικὴ συνείδησις πέραν τῆς παρούσης γενεᾶς. Διότι μόνον ὑπὸ τὴν στέγην τῆς Ἐκκλησίας δύναται νὰ περισωθῇ ἐν Ἀμερικῇ συνείδησις ἔθνικὴ μὲ ἀξιώσεις διαρκείας. «Ολαι αἱ ἄλλαι μορφαὶ ἔθνικῆς ἐκπαιδεύσεως εἶναι καταδικασμέναι εἰς ἀφανισμὸν πρὸ τοῦ ἀκατασχέτου φεύγαντος τοῦ Ἀμερικανισμοῦ, ὅστις ἀποτελεῖ τὸ κυριώτερον χαρακτηριστικὸν τῆς μεταπολεμικῆς ἀντιλήψεως ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ. Βιώσιμα εἶναι μόνον τὰ ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Ἐκκλησίας λειτουργοῦντα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα διὰ τὸν ἀπεριόριστον σεβασμὸν καὶ τὰ ἔξαιρετικὰ προνόμια ὧν ἀπολαύει ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἡ θρησκεία ὑπὸ πᾶσαν αὐτῆς μορφήν...»⁹.

Μὲ πόσον ζῆλον ὁ μεγάλος ἐκεῖνος Τεράρχης ἔθεσε τὰ θεμέλια

9. Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυξ, 1921, σ. 164 π.ἔξ.

τῆς ἑλληνοπρεποῦς καὶ ὁρθοδόξου μόρφωσης τοῦ κλήρου στὴν Ἀμερική. Πόσο σωστὰ ἔδωσε τὸ μήνυμά του ποὺ ἀποτελεῖ μέχρι σήμερον παρακαταθήκη, ὅταν πολλοὶ πιστεύουν στὴν ἀμερικανοποίηση τῶν ιερέων μας. Αὕτη εἶναι ἡ μόνη ἐνδεδειγμένη γραμμὴ ἃν θέλουμε νὰ διαφυλάξουμε τὴν γλῶσσα καὶ τὶς παραδόσεις μας.

Ἡ Σχολὴ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου στεγάστηκε στὴν ὁδὸν Ἐλμ στὴν περιοχὴ τῆς Ἀστρούια. Ἐπρόκειτο γιὰ ἓνα κτίριο ἰδιοκτησία τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, σκωτικοῦ ρυθμοῦ, εὐρύχωρο ἀρκετὸ γιὰ τὴν πρώτη τάξη μὲ τοὺς δέκα οἰκοτρόφους μαθητές της.

Ο Μ. Γαλανὸς σχολιάζοντας τὸ γεγονὸς αὐτὸ τῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου ἔγραψε ὅτι: «...Θὰ ζητήσῃ νὰ μορφώσῃ ἵερεῖς Ἑλληνας, ὁρθοδόξοι τάτους τὸ φρόνημα, ἵκανοὺς διὰ τὴν εὐπρεπή ἐπιτέλεσιν τῶν τελετουργικῶν τους καθηκόντων, ἀλλὰ καὶ ἵκανοὺς διὰ ξωτανὸν καὶ καρποφόρον ἡγονγμα... Ἡ Ἱερατικὴ Σχολὴ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου θὰ ἐπιζητήσῃ προσέτι νὰ καταστήσῃ τοὺς ἵκανοὺς ἵερεῖς τῆς καὶ ἵκανοὺς διδασκάλους, οὕτως ὥστε οἱ Ἑλληνόπαιδες τῆς Ἀμερικῆς νὰ λαμβάνουν καὶ τὴν ἀπαίτουμένην Ἑλληνικὴν παίδευσιν καὶ τὴν ἀπαραίτητον θρησκευτικὴν διδαχὴν...»¹⁰.

Μὲ πολλὲς ἐλπίδες ἄρχισε τὴν λειτουργία της ἡ Ἱερατικὴ Σχολὴ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου¹¹. Οἱ δόμογενεῖς τῆς Ἀμερικῆς, ὁ κλῆρος καὶ ὁ λαὸς πρόσφερον ὅτι μποροῦσαν εἴτε σὲ χρήματα, εἴτε σὲ βιβλία γιὰ νὰ βοηθήσουν τὴν καλὴ καὶ ἀρτια λειτουργία τῆς Σχολῆς¹². Μὲ τὴν

10. Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυξ, 1 Φεβρουαρίου 1922, σ. 308.

11. «...As was the case with the Russian Seminary, likewise the Greek Seminary of St. Athanasios was founded, as has been noted, to serve various pastoral, theological, and educational needs. Its gratuates, well trained in theology, were expected to serve not merely as priests but as spiritual leaders who would defend and also promulgate the faith. It was necessary for the new generation of priests to be educated in America because the priests who came from Europe and the Near East were too old to adjust to new situations and to the American environment, according to Philaretos Ioannides, St. Athanasios' first dean...» ἀπόσπασμα ἀπὸ ἀρχόθροο τοῦ π. Δ. Κωνσταντέλου, «Orthodox Theology in America», ἀπὸ τὸν τόμο *La Théologie dans l' Église et dans le Monde*, Chambésy - Génève 1984, 189. Ἀκόμα ἐνδιαφέρον παρουσιάζουν οἱ σκέψεις τοῦ π. Alexander Doumouras στὸ «Flashback: Years of struggle. St. Athanasios Greek Orthodox Seminary: 1921-1923», *Upbeat*, Τόμ. 9, Ν. 6, Μάϊος 1976, 10-11, 14-15.

12. «Οπως εἶναι γνωστὸν ὁ Μελέτιος Μεταξάκης σὰν Μητροπολίτης Κιτίου (1910-1918) ἴδρυσε στὴν Λάρνακα τὸ Παγκύπριο Ἱεροδιδασκαλεῖο γιὰ τὴν μόρφωση τοῦ κλήρου ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν κατάρτιση διδασκάλων. Ὁ τότε Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Κύριλλος, γνωρίζοντας τὴν σημαντικὴ προσφορὰ τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου στὴν κυπριακὴ κοινωνία, ἀλλὰ καὶ τὴν δράση τοῦ Μελετίου καὶ τὴν ἀγάπη του γιὰ τὴν πνευματικὴ καὶ ἀκαδημαϊκὴ ἔξυψωση τοῦ λαοῦ, μὲ γράμμα του, ποὺ φέρει ήμερομηνία 1 Ιουλίου 1918,

συμπλήρωση τοῦ πρώτου ἔτους λειτουργίας οἱ προσδοκίες ὅλων αὐξήθηκαν... Δυστυχῶς πολλοὶ λόγοι, ἵσως καὶ ἡ ἐκλογὴ τοῦ Μελετείου Μεταξάκη στὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνο, δὲν ἐπέτρεψαν συνέχεια τοῦ ἴεροῦ αὐτοῦ ἔργου¹³.

Στὴν συνέχεια πιὸ κάτω, δημοσιεύονται ἀπὸ τὸ Ἀρχεῖο τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῆς Σχολῆς, ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ποὺ ἦταν ἀκόμη Πρόεδρος ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Μελέτιος, μέχρι καὶ τὴν ἐποχὴν ποὺ προήδευε ὁ Ἀμερικῆς Ἀλέξανδρος.

εἰσηγεῖται στὸν Μελέτιο τὰ ἔξῆς: «... ἔχετε πολλὰ νὰ ἐπιτελέσητε ἐν Ἀμερικῇ καὶ δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐπεκταθῶμεν, περιοριζόμενοι εἰς τὸ κύριον θέμα τῆς παρούσης... Θὰ εἰσηγούμην μάλιστα, ὅτι δυνατόν, νὰ ἰδρύετο Διδασκαλεῖον τι ἐν Ἀμερικῇ, τοῦ δποίου τὴν διεύθυνσιν νὰ ἀνελάμβανεν ὁ κ. Ἰορδανίδης. Ὑπάρχει ύποθέτω σπάνις Ἑλληνοδιασκάλων παρὰ ταῖς αὐτόθι Ἑλληνικαῖς παροικίαις καὶ θὰ εἶναι ἐπάναγκες νὰ καταρτίζωνται τοιοῦτοι διὰ νὰ μὴ ἀφεθῶσι τὰ τέκνα τῶν Ἑλλήνων νὰ φοιτῶσιν εἰς ἔνα σχολεῖα, ὅπου πάντως ἡ παιδαγώγησις καὶ μόρφωσις δὲν θὰ εἶναι Ἑλληνική... Ζει πρὸς τὴν ἐν γένει ἀποστολὴν τῆς Ὑμετέρας Σεβασμότητος εἰς Ἀμερικὴν διακατέχομεθα ὑπὸ τῶν πλέον ἀγαθῶν ἐλπίδων ὅτι θὰ στεφθῇ αὐτὴ ὑπὸ πλήθους ἐπιτυχίας καὶ ὅτι θὰ ἀποτελέσῃ σημειώθη ἐποχὴν ἐν τῇ ἰστορίᾳ τῶν αὐτόθι παροικῶν ἡ μετάβασις ὑμῶν καὶ διογάνωσις αὐτῶν...». Ἀρχεῖον Ιερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.

13. Γιὰ τὴν ἴδωση τῆς δεύτερης Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στὴν Ἀμερικὴ Βλ. στὸ βιβλίο τοῦ G. Poulos, *Footsteps in the Sea. A biography of Archbishop Athenagoras Cavadas*, Brookline, Massachusetts 1979. Σὲ πρόσφατο ταξείδι του ὁ Ὁμότιμος Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν κ. Εὐάγγελος Θεοδόρος γιανέτης τὴν Θεολογικὴν Σχολὴ τῆς Βοστώνης: «...Νομίζεις ότι ξῆς σὲ ἄλλον κόσμο καθὼς οἱ σιλουέττες τῶν σπουδαστῶν, ποὺ συχνὰ φοράνε ποικίλα καλύμματα τῆς κεφαλῆς πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τὴν παγωνιά, ἔπειτανται ἀπὸ τὰ οίκοτροφεῖα ἡ τοὺς οἰκύσκους των καὶ, ὑπὸ τὸ μυστηριακὸ φῶς τῶν φώτων ποὺ διαπερνᾶ τὴν ὄμιλη γιὰ νὰ φωτίζῃ τὰ δρομάκια καὶ τὰ σκαλοπάτια ποὺ ὀδηγοῦν στὸ παρεκκλήσι ἡ κάτω ἀπὸ θαυμάσια ἀστροφεγγιά, προκαράνε πρὸς τὸν ἵ. ναό, ἔχοντας μπροστά τους εἴτε τὴν γοητευτικὴ θέα τῶν φώτων τῶν οὐρανοξυνῶν τῆς Βοστώνης, ποὺ σὰν πολύχρωμα διαμάντια στέλνουν τὶς λαμπηδόνες τους, εἴτε τὴν τροχιά τῶν φώτων κάπου οἱ άροτράλανου, ποὺ μόλις ἀπογειώθηκε ἀπὸ τὸ ἀεροδρόμιο τῆς Βοστώνης ἡ κατευθύνεται γιὰ νὰ προσγειωθῇ σ' αὐτό. Μέσα στὸν ιερὸν αὐτὸν τόπο τῆς κοινῆς προσευχῆς καὶ λατρείας, τὰ σεμνὰ νεανικὰ πρόσωπα τῶν σπουδαστῶν καὶ τῶν σπουδαστριῶν ἀποκαλύπτονταν πόσον βαθειά στηνασθάνονται τοὺς λόγους τοῦ ἵ. Χρυσοστόμου, ὁ ὅποιος γιὰ κάθετε ιερὸν ναὸν λέγει, ὅτι εἶναι «βαλανεῖον πνευματικόν, τῇ θέρμῃ τοῦ Πνεύματος πάντα ἀποσμῆχον ωπόν» εἶναι «διδασκαλεῖον φιλοσοφίας». «Ἐπιβῆθι τῶν προθύρων μόνον καὶ ἀπέθου τὰς φροντίδας τὰς βιωτικάς. Εἰσελθε τῶν προθύρων εἶσω, καὶ καθάπερ αὐρὰ τις πνευματικὴ περιμόσταται σου τὴν ψυχήν». Η ἀτμόσφαιρα τοῦ ἵ. ναοῦ «ἀνίστησι τὸ φρόνημα καὶ οὐκ ἀφίσι μεμνήσθαι τῶν πρόντων» μεθίστησι σε ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανὸν» (Migne E.P. 31,145). Εὐαγγέλου Θεοδόρου, «Οδοιπορικὸν σὲ Ἑλληνορθόδοξα κέντρα τῆς Βοστώνης καὶ τῆς Νέας Υόρκης», Έκκλησία, 1/15 Ἀπριλίου 1990, σ. 184.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

Α' Συνεδρία.

Ημέρα Τετάρτη, 19 Οκτωβρίου 1921.

Συνεπεία προσκλήσεως τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ροδοστόλου κ. Ἀλεξάνδρου συνῆλθε σήμερον 19 Οβρίου 1921 περὶ ὥραν 6 μ.μ. ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ Γραφείῳ ἡ Ἐφορία τῆς Τερατικῆς Σχολῆς Ἀγίου Ἀθανασίου, εὑρεθεῖσα δὲ ἐν ἀπαρτίᾳ διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ. Μελετίου τοῦ καὶ προεδρεύοντος δυνάμει τοῦ IA' ἄρχοντος τοῦ προσωρινοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἑλλ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ροδοστόλου κ. Ἀλεξάνδρου, τοῦ Πρωτόπαπα Κ. Κουρκουλῆ, τῶν Αἰδ. Δ. Καλλιμάχου καὶ Γ. Σπυριδάκη εἰργάσθη ὡδε, χρέη γραμματέως ἐκτελοῦντος τοῦ Ἀρχιδιακόνου Γ. Πολυζωΐδου.

Ο Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ροδοστόλου κ. Ἀλεξάνδρος ἀγγέλλει ὅτι, συμφώνως πρὸς τὸ IB' ἄρχοντος τοῦ προσωρινοῦ Καταστατικοῦ, διώρισε μέλη τῆς Ἐφορίας τῆς Σχολῆς τοὺς Αἰδ. M. Κουρκουλῆν, Σ. Μακαρώνην, Δ. Καλλίμαχον καὶ Γ. Σπυριδάκην, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἀνηγγέλθη αὐτοῖς διὰ σχετικοῦ γράμματος.

Ο Σεβ. Πρόεδρος προτείνει ὅπως, συμφώνως πρὸς τὴν ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Συνεδρίας, ἐκλεγῶσι τὰ ἀξιωματοῦχα μέλη τῆς Ἐφορίας. Προτείνονται δὲ καὶ ἐγκρίνονται παμψηφεί, Ἀντιπρόεδρος μὲν ὁ Αἰδ. M. Κουρκουλῆς, ταμίας ὁ Ἀρχιμ. Σ. Μακαρώνης καὶ γραμματεὺς ὁ Αἰδ. Γ. Σπυριδάκης.

Δηλοῦται ὅτι καταβάλλεται φροντὶς πρὸς ἔξεύρεσιν καταλλήλου διὰ τὴν Σχολὴν οἰκήματος καὶ ὅτι γίνονται διαπραγματεύσεις πρὸς ἀγορὰν τοιούτου ἐν Brooklyn, ἐγκρίνεται δὲ ὅμοφώνως ὅπως, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Συνελεύσεως, ἀρχίσῃ ἡ Σχολὴ τὴν λειτουργίαν αὐτῆς ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ο/βρίου ἐ.ἔ. καὶ δὴ τὴν μὲν 30ήν, ἡμέραν Κυριακῆν, γίνῃ ἡ νενομισμένη τελετὴ τῆς προσευχῆς, τὴν δὲ 31ην, ἡμέραν Δευτέραν, ἡ τακτικὴ ἔναρξις τῶν μαθημάτων.

Γίνεται κατόπιν λόγος περὶ τοῦ καταρτισμοῦ τοῦ προσωρικοῦ καὶ δηλοῦται ὅτι ὁ μὲν Ἀρχ. I. Ἀλεξόπουλος ἐνθουσιωδῶς ἐδέχθη τὴν θέσιν διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς, οἱ δὲ Αἰδ. M. Κουρκουλῆς, Δ. Καλλίμαχος καὶ Γ. Σπυριδάκις λίαν προθύμως προσφέρονται νὰ διδάσκωσιν ὥρας τινὰς καθ' ἐβδομάδα.

Ἀκολούθως ἀναγινώσκεται ὁ κατάλογος τῶν ὑποβαλλόντων αἰτήσεις πρὸς ὑποτροφίαν ἐν τῇ Σχολῇ. Δέκα - ἐννέα κυρίων, ἐγκρίνονται δὲ ὡς φέροντες τὰ καὶ ἐν τῇ ἐγκυλίῳ τῆς 22ας Σ/βρίου ἀναφερόμενα

προσόντα σπουδῶν καὶ ἡλικίας οἱ ἔξῆς: Μ. Τσουρουνάκις, Μ. Θέμελης, Γ. Παπαδημητρόπουλος, Γ. Εὐρώτας, Γ. Τραχάκις, Κ. Χρυσανθόπουλος, Ι. Χουνδρᾶς, Π. Γαρουφάλλης, ἀπαντες ἔχοντες μόρφωσιν γυμνασιακήν, ἀποφασίζεται δὲ ὅπως γραφῇ εἰς τὸν ὡς ἄνω κυρίους νὰ εύρεθῶσιν εἰς Ν. Υόρκην, εἰς τὰ Γραφεῖα, τὴν μεταποσεχῆ Παρασκευὴν 28ην τοῦ μηνός, ὥραν 10 π.μ. διὰ τὰ περαιτέρω, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς ἐννέα ἐπιστολή, δι’ ᾧς νὰ ἐπαινεῖται μὲν ὁ ζῆλος αὐτῶν πρὸς τὸ Ιερατικὸν Στάδιον, ἀλλὰ νὰ δηλώται ὅτι δὲν ἐγένοντο δεκτοὶ ὡς μὴ ἔχοντες τὰ ἐν τῇ ἐγκυκλίᾳ τῆς 22 Οβρίου ἐ.ἔ. ἀναφερόμενα προσόντα σπουδῶν.

'Ἐν Νέα Υόρκῃ τῇ 6/19 Οβρίου 1921.

'Ο Πρόεδρος

† ὁ Ἀθηνῶν Μελέτιος

'Ο Γραμματεὺς
Αρχιδ. Γ. Πολυζωΐδης

B' Συνεδρία. 'Ημέρα Τετάρτη, 2 Νοεμβρίου 1921.

Κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ροδοστόλου κ. Ἀλεξάνδρου συνήλθε σήμερον 2αν Ν/βρίου 1921 περὶ ὥραν 5 μ.μ. ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ Γραφείῳ 140 E.72 STR. N.Y.C. ἡ Ἐφορία τῆς Ἑκκλησιαστικῆς Σχολῆς Ἀγίου Ἀθανασίου, εύρεθεῖσα δὲ ἐν ἀπαρτίᾳ διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ. Μελετίου, τοῦ καὶ προεδρεύοντος δυνάμει τοῦ IA' ἀρχοντος τοῦ προσωρινοῦ Καταστατικοῦ τῆς Έλλ. Ἀρχιεπισκοπῆς Αμερικῆς, τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ροδοστόλου κ. Ἀλεξάνδρου, τοῦ Πρωτόπαπα Μ. Κουρκουλῆ, τοῦ Ἀρχμ. Στ. Μακαρώνη, τοῦ Αἰδ. Πρωθιερέως Δ. Καλλιμάχου, τοῦ Αἰδ. Οἰκονόμου Γ. Σπυριδάκη εἰργάσθη ὡδε, χρέη γραμματέως ἐκτελοῦντος τοῦ....

Ο Σεβ. Πρόεδρος ἀγγέλει ὅτι ἵτο ἐλπίς του ἀσάλευτος, ὅτι τὸ περὶ ἴδρυσεως τῆς Ιερατικῆς Σχολῆς ἔργον θὰ ηύλογεῖτο ἀνωθεν καὶ ὅτι νῦν τὴν εὐλογίαν τοῦ Δοτῆρος τῶν πάντων Θεοῦ βλέπει δρατὴν καὶ εἰς τοῦτο, ὅτι ὁ κ. Ἐλ. Βενιζέλος, ἐμπλησθεὶς ἰεροῦ ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὸ ἔργον τοῦτο, οὐ λεπτομερῆ ἔκθεσιν ὑπέβαλεν αὐτῷ τὴν 29ην Οβρίου ἐ.ἔ. ἐν Σικάγῳ, οὐ μόνον χρηματικῶς ἐφάνη ἐπίκουρος αὐτὸς καὶ ἡ Κυρία του προσενεγκόντες ἐπιταγὴν χιλίων (\$1.000) δολλαρίων, ἀλλὰ καὶ παρέδωκεν αὐτῷ πολύτιμον ἐπιστολὴν δι’ ᾧς ἐπαινεῖ τὸ περὶ ἴδρυσεως τῆς Σχολῆς ἔργον ὡς «κατ’ ἔξοχήν, Χριστιανικὸν καὶ Εθνικὸν» καὶ ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ ἐλληνισμὸς τῆς Αμερικῆς «θὰ

παράσχῃ ὅλην τὴν ἡθικὴν καὶ ὑλικὴν ὑποστήριξίν του, ἵτις εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν πλήρη εὐδοκίμησιν τῆς Σχολῆς».

΄Αναγινώσκεται εἴτα ύπο τοῦ Γραμματέως ἡ ἐπιστολὴ ἔχουσα ἐπὶ λέξει οὕτω:

«Τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Ἀθηνῶν
Κυρίῳ μοι Κυρίῳ Μελετίῳ
Σεβασμιώτατε,

Μετὰ μεγάλης χαρᾶς ἔμαθον ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ‘Υμῶν τὴν ἐπικειμένην ἔναρξιν τοῦ ἑλληνικοῦ Σεμιναρίου τοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου καὶ σπεύδω νὰ διαβιβάσω θερμὰ συγχαρητήρια πρὸς τὴν ‘Υμ. Σεβασμιότητα καὶ ὅλους ἑκείνους, ὅσοι συνετέλεσαν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἔργου τούτου.

΄Η ἀνύψωσις τοῦ Κλήρου τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἑκκλησίας εἰς τὸ ἐπίπεδον εἰς τὸ ὅποιον εὐρίσκεται ὁ κλῆρος τῶν ἄλλων ἐν Ἀμερικῇ Ἑκκλησιῶν, εἶναι ἔργον κατ’ ἔξοχὴν χριστιανικὸν καὶ ἐθνικὸν καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀμερικῆς, ὅστις, ὡς ὁρθῶς γράφετε, ἐγκλείει εἰς τὰ στήθη του τόσον ἄγιον ἐνθουσιασμόν, θὰ παράσχῃ ὅλην τὴν ἡθικὴν καὶ ὑλικὴν ὑποστήριξίν του, ἵτις εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν πλήρη εὐδοκίμησιν τῆς Ἑκκλησιαστικῆς ταύτης Σχολῆς. Πλὴν τῶν συγχαρητηρίων καὶ εὐχῶν τούτων ἡ σύζυγός μου καὶ ἔγὼ παρακαλοῦμεν ὑμᾶς νὰ δεχθῆτε καὶ τὴν συναποστελλομένην μικρὰν εἰσφορὰν ἐκ χιλίων δολλαρίων ὑπὲρ τῆς Σχολῆς.

Τῆς ‘Υμ. Σεβασμιότητος τέκνον ἐν Χριστῷ εὐπειθὲς
΄Ἐλευθέριος Βενιζέλος

ἀποφασίζεται δὲ παμψηφεὶ καὶ ἐνθουσιωδῶς νὰ σταλῇ αὐτῷ θεορητὸν εὐχαριστήριος ἐπιστολὴ τῆς Ἐφορίας διὰ τὴν ὑλικὴν καὶ ἡθικὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς Σχολῆς συνδρομὴν καὶ νὰ κηρυχθῇ...

΄Ο Σεβ. Πρόεδρος ἀκολούθως ἀναφέρει ὅτι ἐν Σικάγῳ 13 ὁμογενεῖς οἱ κ. Γαλάνης, Ἀ. Καρές, Ἀ. Στάμος, Ἡ. Ηράκλειος, Κ. Γεωργόπουλος, Σ. Φασέας, Π. Δῆμος, Ἀ. Καραγιάννης, Ν. Νομικός, Ἐμμ. Τσιρίγος, Ἡ. Ἀσκούνης, Γ. Τσακούρης, καὶ ὁ Αἰδ. Κ. Χ. Δημητρίου προσέφερον περὶ τὰς δέκα-όκτω χιλιάδας δολλάρια ἀκούσαντες τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ ἀνήγγειλον τούτο τηλεγραφικῶς αὐτῷ «εὐγνωμονοῦντες», διότι τοὺς ἀνέπνευσεν ἐνθουσιασμὸν ἄγιον.

Κατόπιν ὁ Ἀγιος Ροδοστόλου ἀγγέλλει ὅτι μέχρι τοῦδε ἔφθασαν εἰς Ν. Υόρκην ἐκ τῶν 10 προσληφθέντων μαθητῶν, τοποθετηθέντες φροντίδι τοῦ κ. Χ. Δεληγιάννη εἰς διάφορα τμήματα τοῦ Y.M.C.A. καὶ ὅτι ἡ ὁργάνωσις αὗτη προθύμως διαθέτει τὴν ἐν τῷ κτιρίῳ 215 7th. Ave. μεγάλην αἰθουσαν αὐτῆς, ὅπως γίνη ἑκεῖ ἡ τελετὴ τῆς ἐνάρξεως, καὶ ἀποφασίζεται παμψηφεὶ νὰ γραφῇ εὐχαριστήριος ἐπιστολὴ

τῆς Ἐφορίας πρὸς τὴν ὁργάνωσιν διὰ τὴν φιλοξενίαν αὐτῆς.

Διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς Σχολῆς ὁ Σεβ. Πρόεδρος προτείνει ὅπως μὴ ἐνοχληθῇ ὁ Ἀρχιμ. Ἰ. Ἀλεξόπουλος, περὶ τοῦ ὅποίου ἔγινε λόγος εἰς τὴν προτέραν συνεδρίαν ὅτι θὰ ἐδέχετο τὴν θέσιν διευθύνοντος καθηγητοῦ, ἀπὸ τῆς ἐν Βοστώνῃ θέσεως του, διορισθῇ δὲ ἀντ' αὐτοῦ Διευθύνων καθηγητῆς ὁ Ἀρχιμ. Φιλάρετος Ἰωαννίδης, Δ.Θ. γενομένης ἡδη δεκτῆς τῆς παραπτήσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐν Ἀγίῳ Φραγκίσκῳ θέσεως του. Μισθὸς αὐτοῦ ὁρίζεται (300) τριακόσια δολλάρια, ἀνευ οὐδειας ἄλλης ὑποχρεώσεως τῆς Σχολῆς πρὸς αὐτόν, ἢ ἐκατὸν - πεντήκοντα (150) δολλάρια ἐν ἥ περιπτώσει θὰ συνετηρεῖτο ἐντὸς τῆς Σχολῆς.

Ἄποφασίζεται εἶτα ἡ ἐπίσημος τελετὴ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς νὰ γίνῃ τὴν προσεχῆ Κυριακήν, δην Ν/βρίου ὥραν 3 μ.μ. ἐν τῇ ὡς ἄνω αἰθούσῃ.

Ἐν τέλει γίνεται λόγος περὶ τοῦ πῶς δύναται ἡ Ἐφορία νὰ ἐπωφεληθῇ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Βενιζέλου, ἀλλ’ ἐπεφυλάχθῃ νὰ λάβῃ σχετικὰς ἀποφάσεις εἰς προσεχῆ συνεδρίαν.

Νέα Ὅροκη τῇ 2α Ν/βρίου 1921.

Ο Πρόεδρος

† ὁ Ἀθηνῶν Μελέτιος

Ο Γραμματεὺς
Ἀρχιδιάκονος Γ. Πολυξωΐδης

Γ' Συνεδρία. Ημέρα Παρασκευή, 11 Νοεμβρίου 1921

Κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ροδοστόλου κ. Ἀλεξάνδρου συνῆλθε σήμερον 11ην Ν/βρίου 1921 περὶ ὥραν δην μ.μ. ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ Γραφείῳ 140 E. 72nd Str. N.Y.C., ἡ Ἐφορία τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου, εὑρεθεῖσα δὲ ἐν ἀπαρτίᾳ διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ. Μελτίου, τοῦ καὶ προεδρεύοντος δυνάμει τοῦ IA' ἀρχιρρήπτη τοῦ προσωρινοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἑλλ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, τοῦ Πρωτόπαπα Μ. Κουρκουλῆ, τοῦ Ἀρχιμ. Σ. Μακαρώνη, τοῦ Πρωθιερέως Δ. Καλλιμάχου, τοῦ Αἰδ. Οἰκονόμου Γ. Σπυριδάκη, χρέη δὲ γραμματέως ἐκτελοῦντος τοῦ τελευταίου, εἰργάσθη ὡδε μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν Πρακτικῶν τῆς προηγουμένης συνεδρίας.

Ο Σεβ. Πρόεδρος ἀγγέλλει ὅτι, θεία χάριτι καὶ εὐλογίαις τῆς Ἐκκλησίας, ἐγένετο τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν, 7ην Ν/βρίου ἡ ἐναρξις

τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς καὶ ὅτι ὁ Αἰδ. Δρ. Emhardt τῆς Ἐπισκοπιανῆς Ἑκκλησίας συνέστησε διδάσκαλον τῆς Ἀγγλικῆς διὰ τὴν Σχολὴν τὸν Αἰδ. Charles Bridgeman προσενεχθέντα νὰ ἐργασθῇ δωρεάν, προτείνει δὲ ὅπως διορισθῇ οὗτος καὶ ἀναγγελθῇ αὐτῷ τοῦτο γραπτῶς, τοῦ δ' ὅπερ καὶ γίνεται δεκτὸν παμψηφεῖ.

Εἰσάγεται ἡ αἵτησις τοῦ κ. Ἀθανασίου Θεοδωρίδου, δευτεροετοῦ Γυμνασίου, ἡλικίας 23 ἑτῶν, μόλις ἀφιχθέντος ἐξ Ἱεροσολύμων, αἰτοῦντος ὅπως εἰσαχθῇ εἰς τὴν Σχολήν.

Γίνεται δεκτὴ ἡ αἵτησις του παμψηφεὶ καὶ παρακαλεῖται ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἅγιος Ροδοστόλου, ὅπως δι' ἐγγράφου συστήσῃ αὐτὸν εἰς τὸν Διευθύνοντα Καθηγητὴν Ἀρχιμ. Φ. Ἰωαννίδην.

Ἀκολούθως πληρεξουσιοδοτοῦνται ὁ Ταμίας Ἀρχ. Στ. Μακαρώνης καὶ ὁ Διευθύνων Καθηγητὴς Ἀρχ. Φ. Ἰωαννίδης, ὅπως εὔρωσιν οἷκημα κατάλληλον διὰ τοὺς μαθητάς, δυνάμενον νὰ χρησιμοποιηθῇ καὶ ὡς οἰκοτροφεῖον καὶ ὡς παράδοσις μαθημάτων, ὃρίζεται δὲ ὡς ἐνοίκιον ποσὸν οὐχὶ ἀνω τῶν \$200.00 κατὰ μῆνα.

Εἶτα κατόπιν ἐξωδίκου συζητήσεως ἐπὶ ἄλλων ζητημάτων λύεται ἡ συνεδρούμα.

Νέα Ὅροκη τῇ 11 Ν/βρίου 1921.

Ο Πρόεδρος

† ὁ Ἀθηνῶν Μελέτιος

Ο Γραμματεὺς
Ἀρχιδιάκονος Γ. Πολυξωΐδης

Δ' Συνεδρία.

Ημέρα Τρίτη, 3 Ιανουαρίου 1922, ὥρα 8η μ.μ.

Κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου Ροδοστόλου κ. Ἀλεξάνδρου συνῆλθε σήμερον εἰς ἔκτακτον συνεδρίαν ἡ Ἐφορία τῆς Ἱερ. Σχολῆς Ἅγίου Ἀθανασίου καὶ ἐν ἀπαρτίᾳ εύρεθείσα διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Σεβ. Προέδρουν αὐτῆς Ἐπισκόπου Ροδοστόλου κ. Ἀλεξάνδρου, τοῦ Αἰδ. Μ. Κουρκουλῆ, τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτου Στ. Μακαρώνη, χρέη γραμματέως ἐκτελοῦντος τοῦ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς Αἰδ. Γ. Σπυριδάκη, εἰργάσθη ὡδε μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης συνεδρίας.

Λαβοῦσα γνῶσιν τῶν αἰτήσεων τῶν κ. Ἀριστείδου Παλαϊνῆ, φοιτητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου N. Ὅροκης, Στεφάνου Φουτρίδου, ἀποφοίτου τοῦ Πανεπιστημίου Yale, N.H.... ἀπεφάσισε παμψηφεὶ ὅπως τὸν μὲν πρῶτον προσλάβῃ ὡς ἐσωτερικόν, τὸν δὲ δεύτερον ὡς ἐξωτερικὸν συμφώνως πρὸς τὴν αἵτησίν του.

Ακολούθως λαμβάνει γνῶσιν τῶν αἰτήσεων Ἀντ. Ράλλη καὶ Ἰ. Βασιλειάδου καὶ ἀποφασίζει ὅπως εἰς μὲν τὸν πρῶτον δηλωθῇ ὅτι ἡ Ἐφορία εὐχαρίστως θὰ ἐδέχετο αὐτὸν ὡς μαθητὴν τῆς Σχολῆς καὶ δὴ ἐσωτερικόν, ἀλλ’ οὐδεμίαν δύναται νὰ λάβῃ εὐθύνην διὰ τὴν συντῆρησιν τῆς συζύγου του καὶ τῶν τριῶν τέκνων του, εἰς δὲ τὸν δεύτερον ὅτι δὲν γίνεται δεκτὴ ἡ αἰτησις αὐτοῦ λόγω τοῦ ὅτι στερεῖται τῶν ἀπαιτουμένων προσόντων παιδεύσεως.

Μεθ’ ὅ ἡ συνεδρία λύεται.

N. Υόρκη τῇ 3ῃ Ιανουαρίου 1922

Ο Πρόεδρος

τὸ Ροδοστόλου Ἀλεξάνδρος

Ο Γραμματεὺς.

Ε' Συνεδρία.

Ημέρα Πέμπτη, 9 Μαρτίου 1922.

Κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου Ροδοστόλου κ. Ἀλεξάνδρου συνῆλθε σήμερον περὶ ὧραν δην μ.μ. εἰς ἔκτακτον συνεδρίαν ἡ Ἐφορία τῆς Τερ. Σχολῆς Ἀγίου Αθανασίου καὶ ἐν ἀπαρτίᾳ εὐρεθεῖσα διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Σεβ. αὐτῆς Προέδρου Ἐπισκόπου Ροδοστόλου κ. Ἀλεξάνδρου, τοῦ Αἰδ. Μ. Κουρκουλῆ, τοῦ Ἀρχιψ. Στ. Μακαρώνη, καὶ τοῦ Αἰδ. Γ. Σπυριδάκη εἰδργάσθη ὡδε, χρέη γραμματέως ἐκτελοῦντος τοῦ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, Αἰδ. Γ. Σπυριδάκη.

Ἐλαβε γνῶσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης συνεδρίας καὶ ἐπεκύρωσεν αὐτά.

Ἀναγινώσκεται αἰτησις τοῦ κ. Μιχαὴλ N. Μυζάλη δι’ ᾧς οὗτος παρακαλεῖ, ὅπως προσληφθῇ εἰς τὴν Σχολὴν ὡς ὑπηρέτης τὸ κατ’ ἀρχὰς καὶ ἀμοροατῆς ἵνα, καταρτιζόμενος εἰς ἐγκύκλιον παίδευσιν, προσληφθῇ ἀργότερον ὡς τακτικὸς μαθητῆς.

Η Ἐφορία λαβοῦσα ὑπ’ ὄψιν ὅτι οὗτος δὲν ἔχει μὲν τελειώσει Γυμνάσιον ἢ ἡμιγυμνάσιον, ἀλλ’ ἔχει ἀσχοληθῆ μόνος του, συγγράψας μάλιστα καί τι βιβλίον τὸν «Θρησκευτικὸν Λόγον» κατὰ τῶν χιλιαστῶν, ἀπεφάσισεν δπως ἀφήσῃ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ξητήματος εἰς τὸν Σεβ. Πρόεδρον.

Ἀποφασίζεται ἐπίσης, δπως ὁ κ. Δημήτρ. Βιτσέντζος, Πρωτοψάλτης καὶ Γραμματεὺς τῆς Παροικίας Brooklyn, προσληφθῇ εἰς τὴν Σχολὴν ὡς μαθητῆς ἔξωτερικὸς καὶ ἀνατίθεται εἰς τὸν Σεβ. Πρόεδρον ὅπως προβῇ εἰς τὰ δέοντα.

Μεθ’ ὅ ἡ συνεδρία ἔληξεν.

N. Υόρκη τῇ 9ῃ Μαρτίου 1922

‘Ο Πρόεδρος
τὸ Ροδοστόλου Ἀλέξανδρος

‘Ο Γραμματεύς.

**Στ' Συνεδρία.
Ημέρα Δευτέρα, 22 Μαΐου 1922.**

Προσκλήσει τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Ἀλεξάνδρου συνῆλθε σήμερον εἰς συνεδρίαν ἡ Ἐφορία τῆς Ιερ. Σχολῆς Ἀγίου Ἀθανασίου καὶ ἐν ἀπαρτίᾳ εὐρεθεῖσα διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Σεβ. Προέδρου κ. Ἀλεξάνδρου, τῶν Αἰδ. Μ. Κουρκουλῆ, Στ. Μακαρώνη, Δ. Καλλιμάχου, Γ. Σπυριδάκη, χρέη γραμματέως ἐκτελοῦντος τοῦ τελευταίου, εἰργάσθη ὡδε μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης συνεδρίας.

Προτείνεται ὑπὸ τοῦ Σεβ. Προέδρου, ὅπως τροποποιηθῇ τὸ περὶ μισθοδοσίας τοῦ Διευθ. Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς Ἀρχμ. Φ. Ἰωαννίδου σχετικὸν τῆς Βασικῆς συνεδρίας καθ' ὃ οὗτος ἔδει νὰ λαμβάνῃ κατὰ μῆνα 300.00 (τριακόσια) δολλάρια, ἐὰν ἔμενεν ἐκτὸς τῆς Σχολῆς, καὶ \$150.00 ἐὰν ἔμενεν ἐντὸς αὐτῆς καὶ ἐνδιητάτῳ ἐν αὐτῇ, ἀποφασίζεται δὲ παμψηφεὶ ὅπως τόσον αὐτός, ὃσον καὶ ὁ Καθηγητὴς κ. Μιχαὴλ Γαλανὸς λαμβάνωσιν ἀπὸ τῆς ήμέρας καθ' ἥν ἀνέλαβον ὑπηρεσίαν ἐν τῇ Σχολῇ ἕκαστος ἀνὰ 300.00 δολλ. κατὰ μῆνα, ἐνδιαιτῶνται δὲ καὶ ἐντὸς τῆς Σχολῆς, καθόσον ὁ μισθὸς τῶν \$150.00 καὶ λόγῳ ἀξιοπρεπούς συντηρήσεως καὶ λόγῳ τῆς ἀκριβείας, ἡ ὁποία παρατηρεῖται εἰς ὅλα τὰ ἀπαραίτητα εἰδὴ τῆς πρώτης ἀνάγκης, εἶναι ἐλάχιστος.

Προτείνεται ἀκολούθως καὶ ἔγκρινεται ὅπως δοθῇ δῶρον τι μὴ ὑπερβαῖνον τὰ \$100.00 εἰς τὸν δωρεὰν ἐπὶ τριμηνον διδάξαντα τὴν Ἀγγλικὴν Αἰδ. Δρα Charles Bridgeman.

Ἐν τέλει ἀποφασίζεται, ὅπως κατὰ τὴν λῆξιν τῶν μαθημάτων γείνη μικρά τις τελετὴ ἐν τῇ Σχολῇ προσκαλουμένων καὶ διαφόρων ὄμοιγενῶν, τῆς ὁποίας αἱ λεπτομέρειαι θὰ κανισθῶσιν ἀργότερον.

N. ‘Υδροκη τῇ 22α Μαΐου 1922

‘Ο Πρόεδρος

‘Ο Γραμματεύς.

**Z' Συνεδρία.
Ημέρα Τετάρτη, 26 Ιουλίου 1922.**

Προσκλήσει τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Ἀλεξάνδρου συνῆλθε σήμερον ἡ Ἐφορία τῆς Ιερ. Σχολῆς Ἀγ. Ἀθανασίου καὶ ἐν ἀπαρτίᾳ εὐρεθεῖσα διὰ τῆς παρουσίας πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς, μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης, εἰργάσθη ὡδε:

Παρόντων καὶ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς Ἀρχ. Φ. Ἰωαννίδου

καὶ Μ. Γαλανοῦ γίνεται συζήτησις περὶ καταρτισμοῦ προπαρασκευαστικοῦ τμῆματος, διὰ νὰ καταρτίζωνται καλλίτερον οἱ μὴ ὄντες παρεσκευασμένοι εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ἴδιας μαθηταῖ.

Λαβὼν τὸν λόγον ὁ Αἰδ. Μ. Κουρκούλης, δηλοῖ ὅτι διὰ προπαρασκευαστικῆς τάξεως, λαμβανομένου ὑπ' ὅψιν, ὅτι θὰ ἰδρυθῇ καὶ ἄλλη τάξις ἐκτὸς τῆς ὑπαρχούσης καὶ τῆς ἡδη προβαλλομένης προπαρασκευαστικῆς, προστίθεται ἔκτακτος δαπάνη, τὴν ὥποιαν δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ ἀναλάβῃ ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ λόγω τῶν οἰκονομικῶν της συνθηκῶν, τονίζει δὲ ὅτι πρέπει νὰ σχηματισθῇ μόνον μία νέα τάξις ἀκόμη ἐκ μαθητῶν προσσοντούχων καὶ όμοιομόρφου πνευματικῆς δυνάμεως.

Ἀποφασίζεται δὲ παμψηφεί, ὅπως σχηματισθῇ μίαν νέα τάξις, ὡς πρώτη, ἐξ 6 μαθητῶν, καταβαλλόντων 300.00 δολλάρια κατ' ἔτος, φερόντων ἐνδεικτικὸν τούλαχιστον Βασ. Γυμνασιακῆς τάξεως Ἑλληνικοῦ Γυμνασίου καὶ Ἀμερικ. Grammar School, ἡ ἐχόντων ἰσοδυνάμους γνώσεις, καὶ κατόπιν γραπτῶν καὶ προφορικῶν ἐξετάσεων, λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὅψιν, ὅτι ἡ προσθήκη νέας τάξεως θὰ ἀπαιτήσῃ περισσότερον διδακτικὸν προσωπικόν, ἀποφασίζεται ὅπως προσληφθῇ εἰς ἀκόμη Καθηγητής.

Πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν οἰκονομικῶν τῆς Σχολῆς ἀποφασίζεται, ὅπως ἀνατεθῇ εἰς τὸν Σεβ. Πρόεδρον, ὅπως ἐξεύρῃ κατάλληλον ἰερέα, ὅστις περιοδεύων ἀνὰ τὰς διαφόρους Ἐλλ. Παροικίας τῆς Ἀμερικῆς ξητεῖ τὴν οἰκον. ὑποστήριξιν τῶν Χρ/νῶν ὑπὲρ τῆς Σχολῆς καὶ ἐγγράφει συνδρομητὰς διὰ τὸν Ἐκκλ. Κήρυκα.

Ἀκολούθως ἀνατίθεται εἰς τὸν Διευθύνοντα Καθηγητὴν τῆς Σχολῆς Ἀρχ. Φ. Τσαννίδην, ὅπως συνεννοηθῇ μετ' ἀρμοδίων προσώπων διὰ τὸν καταρτισμὸν λαχείου (αὐτοκινήτου) πρὸς εἰκώβευσιν, οὐ τὰ οἰκονομικὰ ὠφελήματα νὰ διατεθῶσιν ὡσαύτως ὑπὲρ τῆς Σχολῆς.

Ἐν τέλει, ὁ Σεβ. Πρόεδρος ἀγέλει ὅτι ὁμογενῆς τις ἐν St. Louis προσεφέρθη νὰ δώσῃ 300.00 δολλάρια ἀπέναντι τῶν διὰ τὴν ἐξωτερικὴν βαφὴν τῆς Σχολῆς ἀπαιτουμένων ἐξόδων.

Μεθ' ὁ ἡ συνεδρία ἔληξε.

N. 'Υόρκη τῇ 26ῃ Ιουλίου 1922

Ο Πρόεδρος

† ὁ Ἀμερικῆς Ἀλεξανδρος

Ο Γραμματεύς.

H' Συνεδρία. 21 Αύγουστου 1922.

Προσκλήσει τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Ἀλεξάνδρου συνῆλθε σήμερον περὶ ὥραν 5ην μ.μ. ἡ Ἐφορία τῆς Ιερ. Σχολῆς

‘Αγίου Ἀθανασίου καὶ ἐν ἀπαρτίᾳ εὑρεθεῖσα διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Σεβ. Προέδρου καὶ τῶν μελῶν αὐτῆς, Αἰδ. Μ. Κουρκουλῆ, Δ. Καλλιμάχου, Γ. Σπυριδάκη, εἰργάσθη ὡδε μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης συνεδρίας, χρέη γραμματέως ἐκτελοῦντος τοῦ Ἀρχιδ. Γ. Πολυξωΐδου.

‘Αναγινώσκεται ὁ Κανονισμὸς τῆς Σχολῆς ἐν σχεδίῳ ὑποβληθέντι ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως αὐτῆς. Κατόπιν μικρῶν τινῶν τροποποιήσεων ἐψηφίσθη τοῦτο παμψηφεὶ καὶ ἔχει ὡδε:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛ. ΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

‘Η Ἐφορία τῆς Ἐλλ. Σχολῆς τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου ἐν Astoria N.Y. συνεδριάσασα σήμερον 21ην Αὐγούστου 1922 ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς, Βορείου καὶ Νοτίου, κ. Ἀλεξάνδρου, ψηφίσασα συνωδὰ τῷ ΚΓ’ ἀρθρῷ τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἀρχιεπισκόπου, κηρύσσει, ἀπὸ σήμερον, ἰσχύοντα τὸν Κανονισμὸν τῆς Ἐλλ. Ιερατικῆς Σχολῆς Ἀγίου Ἀθανασίου καὶ ἔχοντα ὡς ἔπειται:

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

‘Αρθρον 1

Συμφώνως τῷ IB’ ἄρθρ. τοῦ προσωρινοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐπικυρωθέντος καὶ ὑπὸ τῆς B’ Γενικῆς Συνελεύσεως κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 9ης Αὐγούστου 1922, καὶ ταῖς ὑπ’ ἀρ. 597 καὶ 620 ἐγκυκλίοις τῆς 19ης καὶ 22ας Σ/βρίου ἐ.ἔ. τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἀλεξάνδρου, ἐπανυμίᾳ μὲν τῆς ἐν Astoria, L.I.N.Y. ἴδονθείσης Σχολῆς εἶναι «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ» (Greek Seminary of St. Athanasius), σκοπὸς δὲ ὁ δι’ ἐπαρχοῦς διδασκαλίας ἱερῶν, παιδαγωγικῶν, ἑλληνικῶν, ἀγγλικῶν καὶ ἄλλων ἐγκυκλοπαιδικῶν καὶ τεχνικῶν μαθημάτων, καταρτισμὸς ἱερέων καὶ διδασκάλων συμφώνως πρὸς τὰς ἀνάγκας τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἐγκαταβιούντων Ελλήνων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐν φύσιν πεπολιτισμένου περιβάλλοντος.

‘Αρθρον 2

‘Η Ιερ. Σχολὴ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐπίβλεψιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς, Βορείου καὶ Νοτίου, καὶ τοῦ Διευθύνοντος τῆς Ἀρχ/πῆς Συμβουλίου, ἐφορεύεται δὲ ὑπὸ ἐπταμελοῦς ἐπιτροπῆς, προεδρευομένης ὑπὸ τοῦ Ἀρχ/που καὶ ἀποτελουμένης ἐκ τριῶν κληρικῶν τῆς Ἀρχ/πικῆς δικαιοδοσίας καὶ τριῶν λαϊκῶν

έγνωσμένης εύσεβείας, διοριζομένων διὰ Γράμματος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου.

"Ἄρθρον 3

'Απὸ τῆς ἐνάρξεως ἐκάστου Σχολικοῦ ἔτους καταρτίζεται ὑπὸ τῆς Ἐφορείας ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Σχολῆς, ὃν ἐγκρίνοντες φημίζει τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Ἀρχ/πῆς.

"Ἄρθρον 4

Καθήκοντα Ταμίου ἔκτελεῖ εἰς τῶν κληρικῶν τῆς Ἐφορείας ἥ ἐκεῖνος ὁ λαϊκός, εἰς δὲν τὸ Δ. Συμβούλιον, ὑποδείξει τῆς Ἐφορείας, θὰ ἐνέθετε τὰ καθήκοντα ταῦτα. Ὁ Ταμίας, δέον ὅπως φροντίζῃ περὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν προσδότων τῆς Σχολῆς, τῆς ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ προϋπολογισμοῦ πληρωμῆς, τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῆς, συνυπογράφων πᾶσαν ἐντολὴν χρηματικὴν μετὰ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐφορείας.

"Ἄρθρον 5

Ἡ Ἐφορεία, προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, συνεδριάζει ἐν τινὶ τῶν Αἰθουσῶν τῆς Σχολῆς, ἥ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἀρχ/πῆς, τακτικῶς μὲν δἰς τοῦ μηνὸς ἐν ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ ὀρισμένῃ, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις ἀν παραστῇ ἀνάγκῃ, φροντίζει ἐγκαίρως περὶ πάντων τῶν ἀφορῶντων εἰς τὴν συντήρησιν καὶ τὴν πρόσοδον τῆς Σχολῆς, λαμβάνοντα τὰς ἀποφάσεις τῆς κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν, ἄτινα δὲν δύνανται νὰ εἶναι ὀλιγότερα τῶν τεσσάρων, συμπεριλαμβανομένου πάντοτε τοῦ Προέδρου ἥ τοῦ Ἀντιπροέδρου, ἀν ἐκεῖνος, καλυμμένος ἀπονοτιάζῃ.

"Ἄρθρον 6

Ἡ Ἐφορεία ἐν τέλει ἐκάστου ἔτους ὑποβάλλει κατάστασιν τῶν κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος πεπραγμένων ὑπ' αὐτῆς εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Ἀρχ/πῆς. Τὸ δὲ Δ. Συμβούλιον, λαμβάνον γνῶσιν αὐτῆς, προκειμένου περὶ τῶν οἰκονομικῶν, ὁρίζῃ δύο ἐλεγκτὰς πρὸς ἔξελεγξιν αὐτῶν, τὸ δὲ πόρισμα τῆς ἐξελέγξεως δημοσιεύεται εἰς τὸ περιοδικὸν τῆς Σχολῆς πρὸς γνῶσιν ὅλων τῶν ἐνδιαφερομένων.

ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

"Ἄρθρον 7

Πόροι πρὸς συντήρησιν τῆς Σχολῆς εἶναι: α) τὰ μηνιαῖα ἐπιδόματα τῶν ἰερέων καὶ κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀμερικῆς. β) αἱ ἐξ

έγγραφής μελῶν τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἅγίου Ἀθανασίου καὶ τῆς Σχολῆς ἐτήσιαι συνδρομαί, γ) αἱ ἐκ τῆς περιφορᾶς δύο δίσκων κατ' ἔτος ἀνὰ τοὺς Ναοὺς τῆς ὅλης Ἀρχιεπισκοπῆς εἰσπράξεως, δ) οἱ κατὰ καιροὺς μερικοὶ ἢ γενικοὶ ἔργανοι, ε) τὰ ἀπὸ τοῦ Περιοδικοῦ τῆς Σχολῆς προκύπτοντα τυχὸν κέρδη καὶ στ) τὰ οἰκοτροφεῖα καὶ δίδακτρα τῶν μαθητῶν.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ἄρθρον 8

Τὸ προσωπικὸν τῆς Σχολῆς ἀποτελούμενον ἀπὸ τὸν Διευθυντήν, τοὺς Καθηγητάς, τὸν Οἰκονόμον, τοὺς μαθητὰς καὶ τοὺς ἀναγκαίους ἐκάστοτε ὑπαλλήλους ὁρίζεται ὡς ἔξῆς:

Τὸν Διευθυντὴν διορίζει καὶ παύει τὸ περὶ τὸν Ἅρχ/πον Δ. Συμβούλιον, τοὺς Καθηγητὰς ἢ Ἐφορεία ἐγκρίσει τοῦ Ἅρχ/που, τὸν δὲ Οἰκονόμον καὶ λοιπὸν κατώτερον προσωπικὸν τῆς Σχολῆς, ὥσαύτως ἢ Ἐφορεία προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ, τῇ ὑποδείξει τοῦ ὅποιον καὶ ἀπολύονται, δσάκις ἢν ὑπαγορεύῃ τοῦτο τὸ συμφέρον τῆς Σχολῆς.

Ἄρθρον 9

‘Ο Διευθυντής, ὅστις δέον νὰ εἶναι ἰερωμένος καὶ κάτοχος πτυχίου Θεολογικῶν Σπουδῶν, εἰ δὲ δυνατὸν καὶ παιδαγωγικοῦ διπλώματος, διευθύνει τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα ἐν τῇ Σχολῇ, ἀλληλογραφεῖ ἀπ' εὐθείας μόνον αὐτὸς ἐξ ὅλου τοῦ προσωπικοῦ τῆς Σχολῆς μετὰ τῆς Ἐφορείας, ἐξασκεῖ μόνος τὴν ἐν τῇ Σχολῇ πειθαρχίαν, πλὴν δσάκις καὶ ἐν αἷς περιπτώσεσιν ἐν τῷ κανονισμῷ τούτῳ ἄλλως ὁρίζεται, ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν Νόμων τῆς Σχολῆς, λαμβάνει ἄμεσον γνῶσιν τοῦ τρόπου τῆς μελέτης τῶν μαθητῶν, πρὸς οὓς ὑποδεικνύει καὶ συμβουλεύει ἐκάστοτε τὰ εἰκότα, παρακολουθεῖ τὴν μέθοδον τῆς διδασκαλίας ἐνὸς ἑκάστου τῶν Καθηγητῶν καὶ ἐλέγχεται διὰ πάσαν τὴν ἐσωτερικὴν τῆς Σχολῆς διοίκησιν ὑπὸ τῆς Ἐφορείας.

Ἄρθρον 10

Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς διορίζονται Κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, οἵτινες πρὸς τῇ ἐγνωσμένῃ αὐτῶν εὐσεβείᾳ καὶ ἀγαθῇ τῶν ἡθῶν ὑπολήψει κέντηνται καὶ δίπλωμα ἐπιστημονικὸν τῆς εἰδικότητός των, ἢ ἔχουσι νὰ ἐπιδείξωσι συγγράμματα μαρτυροῦντα ἀριδήλως τὴν ἐπιστημονικήν των ἴκανότητα, ἢ πεῖραν πολυετή, ἀρμοδίως πιστοποιουμένην, προκειμένου περὶ τεχνικῶν μαθημάτων, οἷον Μουσικῆς, Ζωγραφικῆς

καὶ Γυμναστικῆς καὶ ἀπολύονται, ὡς καὶ ὑφ' ὧν διορίζονται καὶ δὴ α) δι' ἀποδειχθησομένην ἀνικανότητα ἢ ἀδιόρθωτον ἀμέλειαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔαυτῶν καθηκόντων καὶ β) ἐπὶ παραβάσει ἄλλων τυχὸν κανονικῶν διατάξεων καὶ σχετικῶν πρὸς τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸν προορισμὸν ἐν γένει τῆς Σχολῆς.

Ἄρθρον 11

Οφείλουσιν οἱ Καθηγηταὶ νὰ εὑρίσκωνται ἐγκαίρως εἰς τὰς παραδόσεις των καὶ ἐν περιπτώσει κατεπειγούσῃς ἀνάγκης εἰδοποιῶσιν ἐν τῶν προτέρων, εἰ δυνατόν, μίαν ἡμέραν ἐνωρίτερον, τὴν Διεύθυνσιν περὶ τῆς ἀπουσίας των καὶ τηρῶσιν ἀκριβῆ κατάλογον τῶν τυχὸν ἀπουσιῶν καὶ βαθμολόγιον τῆς ἐπιδόσεως ἐκάστου τῶν ἔαυτῶν μαθητῶν.

Ἄρθρον 12

Ο Οίκονόμος τῆς Σχολῆς, διοριζόμενος ὡς ἐν τῷ 8ῳ ἀρθρῷ τοῦ παρόντος Κανονισμού ἐμφαίνηται, δέον νὰ εἶναι ἴερωμένος. Εἶναι δὲ ἐμπεπιστευμένος: α) τὴν φύλαξιν τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τῆς Σχολῆς, ὑπόλογος διὰ πᾶσαν βλάβην ἢ ἀπώλειαν οίουδήποτε ἀντικειμένου, ἀμέσως μὲν ἐνάπιον τοῦ Διευθυντοῦ, ἐμμέσως δὲ ἐνάπιον τῆς Ἐφορείας, β) τὴν καθαρότητα τῆς Σχολῆς ἐν γένει, τὴν καλλιέργειαν τοῦ κήπου καὶ τὴν περιποίησιν τοῦ Ναοῦ αὐτῆς, γ) τὴν φροντίδα παντὸς ὅ,τι ἀναγκαιοῦ διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ οἰκοτροφείου, δ) τὴν ἐσωτερικὴν εὐταξίαν τῆς Σχολῆς καὶ ἰδίως ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ, ὅτε ἡ ὅλη τῆς Σχολῆς ὑπηρεσία τελεῖ ὑπὸ τὴν ἀμεσον ἐπίβλεψιν αὐτοῦ καὶ ε) τὴν τέλεσιν ἐφημεριακῶν καθηκόντων ἐν τῷ Ναῷ τῆς Σχολῆς, ὁσάκις εἶναι ὁ Διευθυντῆς ἀπησχολημένος εἰς ἄλλα καθήκοντα, ἀν δὲ φέρῃ τὰ ὑπὸ τοῦ 10ου ἀρθρου προσόντα, δύναται νὰ ἀναλάβῃ καὶ τὴν διδασκαλίαν μαθημάτων τινῶν ἐν τῇ Σχολῇ.

Ἄρθρον 13

Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς δύναται νὰ διορισθῇ εἰς τῶν Καθηγητῶν ἢ μαθητῶν τῆς Σχολῆς, τῆς ἀπολύτου ἐκλογῆς τοῦ Διευθυντοῦ, ὅστις διεξάγων πᾶσαν τὴν τῆς Σχολῆς ἀλληλογραφίαν ἐπιτελεῖ συνάμα καὶ χρέη Βιβλιοθηκαρίου, τηρεῖ τὸ Ἀρχεῖον τῆς Σχολῆς καὶ ἀναπληροῖ τὸν Οίκονόμον ἀπόντα.

Ἄρθρον 14

Ἐκτὸς τῶν οἰκοτρόφων μαθητῶν καὶ τοῦ Διευθυντοῦ ἐν τῇ Σχολῇ διαιτῶνται ὁ Οίκονόμος, ὁ Γραμματεὺς, ὁ Καθηγητής, ὅστις ἥθελε

συμβῇ νὰ εἶναι καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ περιοδικοῦ τῆς Σχολῆς, καὶ οἱ ὑπηρέται. Εἰς τὸν Διευθυντὴν ἐπιτρέπεται νὰ δειπνῇ καὶ κατ' ίδίαν.

ΠΕΡΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ἄρθρον 15

Τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς περιλαμβάνει κύκλον διδασκαλίας τριετῆ, ἔχει δὲ ὡς ἐπεται.

ΟΡΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

Ἄρθρον 16

Οἱ μαθηταὶ τῆς Ἱερ. Σχολῆς τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου εἶναι πάντες ἑσωτερικοί. Ὡς ἔξωτεροι γίνονται δεκτοὶ κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, δυνάμενοι νὰ παρακολουθῶσι τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς τὰ μαθήματα τῆς τάξεώς των.

Ἄρθρον 17

Εἰς τὴν Σχολὴν γίνονται δεκτοὶ οἱ κεκτημένοι: α) ἥλικαν οὐχὶ κατωτέραν τῶν 16 καὶ ἀνωτέραν τῶν 32 ἑτῶν, προκειμένου δὲ περὶ κληρικῶν 35· β) ἐνδεικτικὸν Βασ τούλάχιστον τάξεως Ἑλληνικοῦ Γυμνασίου καὶ Βασ Ἀμερικανικοῦ τοιούτου (High School) ἢ ἰσοδυνάμους γνώσεις· γ) Βαπτιστικὸν ἀρμοδίως κεκιφρωμένον ἢ πιστοποιητικόν, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ ἐνὸς Ἑλληνος Ὀρθοδόξου Ἱερέως καὶ δύο ἄλλων γνωστῶν ἀξιοπίστων προσώπων εὑρισκομένων ἐν Ἀμερικῇ· δ) πιστοποιητικὸν τοῦ ἴατροῦ τῆς Σχολῆς· ε) Μαρτυρικὸν χρηστοηθέας, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου τῆς Κοινότητος, ἐξ ἣς προέρχονται καὶ δύο λαϊκῶν συμπολιτῶν ἢ συνεπαρχιατῶν των, γνωστῶν εἰς τὸν Ἱερέα καὶ στη ἐγγυητικὸν κηδεμόνος ἐγγυωμένου ὅτι ἀναλαμβάνει πᾶσαν ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ τούτου ἀπορρέουσαν διὰ τὸν μαθητὴν ὑποχρέωσιν. Μόνον οἱ τὰ ἀνωτέρω ἐφόδια ἔχοντες εἰσάγονται εἰς τὴν Σχολὴν μετ' ἐπιτυχεῖς γραπτὰς ἔξετάσεις.

Ἄρθρον 18

Οἱ φέροντες ἀπολυτήριον Ἑλληνικοῦ Γυμνασίου καὶ Ἀμερικανικοῦ High School μετ' ἐπιτυχεῖς ἔξετάσεις, γραπτὰς καὶ προφορικὰς εἰς τὰ μαθήματα τῆς πρώτης τάξεως τῆς Σχολῆς, κατατάσσονται εἰς τὴν Βαν αὐτῆς τάξιν.

”Αρθρόν 19

Έκτὸς τῶν πρώτων ὀκτὼ ύποτρόφων τῆς Σχολῆς, πάντες οἱ τούντεῦθεν οἰκότροφοι μαθηταὶ καταβάλλουσιν εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Σχολῆς ἔκαστος δολλ. 300.00, κατὰ δόσεις, ὡς οἰκοτροφεῖα καὶ δίδακτρα. Παρέχεται δὲ ὑπὸ τῆς Σχολῆς εἰς πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς μαθητὰς οἰκητισις, τροφή, διδασκαλία, φωτισμός, καθαριότης, ιατρικὴ περιθάλψις καὶ παροχὴ φαρμάκων. Πᾶν δ' ὅτι ἄλλο χρειάζεται δι' ἔνα μαθητὴν βαρύνει αὐτόν, οἷον βιβλία, ἐνδύματα κ.λπ.

”Αρθρόν 20

Οἱ τὸ πρῶτον εἰς τὴν Σχολὴν εἰσαγόμενοι μαθηταὶ καταβάλλουσιν ἐφάπαξ εἰς τὸ Ταμεῖον αὐτῆς δολλ. 35.00 δι' ὃν παρέχει αὐτοῖς ἡ Σχολὴ κλίνην μετὰ κλινοστρωμνῆς ἐκ βάμβακος, ἐνὸς ἐφαπλώματος, μιᾶς πατανίας καὶ ἐνὸς προσκεφάλου.

”Αρθρόν 21

Εἰς τὴν Σχολὴν δύνανται νὰ γίνουν δεκτοὶ καὶ ἀκροαταὶ, οἵτινες ἔχουσι πάντα τὰ ἐν τῷ 17ῳ ἀρθρῷ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἐφόδια, πλὴν ἐκείνου τῆς B' παραγράφου, οὗτοι ἐξωτερικοὶ μὲν ὅντες εἰς οὐδεμίαν πληρωμὴν μὴ προσαιρετικήν, ὑποχρεοῦνται ἐπιθυμοῦντες ὅμως νὰ μένωσιν ἔσω καὶ διαιτῶνται ἐν τῇ Σχολῇ καταβάλλουσιν εἰς τὸ Ταμεῖον αὐτῆς δολλ. 200.00 καθ' ἔκαστην Σχολικὴν ἐξαμηνίαν καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ 20οῦ ἀρθρ. ἐφάπαξ προβλεπόμενα.

”Αρθρόν 22

Οἱ μαθηταὶ τῆς Σχολῆς ύποχρεοῦνται νὰ φέρωσιν ὁμοιόμορφον ἀκαδημαϊκὸν ἔνδυμα κατὰ τὰς Ιερὰς ἀκολουθίας, δριζόμενον ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ.

”Αρθρόν 23

Ἐκαστος μαθητὴς ὀφεῖλει νὰ ἐμφανίζῃ εἰς τὸν Οίκονόμον τῆς Σχολῆς ἐν ἀρχῇ τοῦ Σχολικοῦ ἔτους τὴν ἐξῆς ἀποσκευήν· μαλλίνην πατανίαν, 4 συνδόνας, 3 χιτῶνας ποδήρεις, ἐξ ὧν ὁ εἰς τοῦ λουτροῦ καὶ οἱ 2 νυκτερινοί, 6 προσόψια, -3 καλλύμματα προσκεφαλαίου, -12 ζεύγη περικηνήδων, 12 φινόμακτρα, 6 ἐνδύμασίας ἐσωτερικὰ ἀσπρόρουχα καὶ εἴ τι ἄλλο ἀπολύτως χρήσιμον.

”Αρθρόν 24

Μαθητὴς ἀποκλείεται τῆς Σχολῆς α) λόγῳ τιμωρίας, ὡς ἐν τῷ περὶ πειθαρχικῶν ποιῶν κεφαλαίῳ διαλαμβάνεται· β) ἐὰν ὑποπέσῃ

εἰς νόσον μεταδοτικήν ἢ ὀργανικήν ἢ ἄλλην τινὰ πάθησιν καθιστῶσαν αὐτῷ ἀδύνατον τὴν ἐν τῇ Σχολῇ διαμονήν· γ) ἐὰν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἀποδειχθῇ ἀνεπίδεκτος μαθῆσεως ἢ μείνῃ στάσιμος εἰς τὴν ἰδίαν τάξιν πλέον ἢ ἅπαξ. Οἱ δὲ οὕτως ἢ ἄλλως ἀποκλειόμενοι οὐδεμίαν ἀπαίτησιν δικαιουόνται νὰ ἐγείρωσιν δι’ ὅ,τι κατέβαλον εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Σχολῆς.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ

”Αρθρον 25

Τὸ Σχολικὸν ἔτος ἄρχεται τῇ 15ῃ Σ/βρίου καὶ λήγει τὴν 1ην Ιουνίου. Κατὰ τὰς πλησιεστέρας πρὸς τὰς δύο ταύτας ἡμερομηνίας Κυριακὰς τελοῦνται ἐν τῇ Σχολῇ πανηγυρικαὶ τελεταί. Καὶ μετὰ μὲν τὴν ἔναρξιν λαμβάνει χώραν ἢ ἐπίσημος ἐγγραφὴ τῶν μαθητῶν εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ κώδικα τῆς Σχολῆς, κατὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ Σχολικοῦ ἔτους κηρύσσονται τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνιαυσίων ἔξετάσεων καὶ ἐπιδίδονται τὰ διπλώματα εἰς τοὺς τελειοφοίτους.

”Αρθρον 26

Πλὴν τῆς θερινῆς διακοπῆς καὶ τὴν Κυριακήν, τὰ μαθήματα διακόπτονται ἀπὸ τῆς 5ης μέχρι τῆς 20ῆς Ιανουαρίου, τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἀπὸ τῆς Μ. Τετάρτης μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Διακανιστήμου ἑβδομάδος, τὴν Πέμπτην τῆς Ἀναλήψεως καὶ τὴν 15ην Μαΐου, ἐν συμπτώσει Κυριακῆς ἢ τὴν ἀμέσως ἐρχομένην Κυριακήν, ὅτε ἡ Σχολὴ ἔσοτάξει τὴν μνήμην τοῦ Ἅγιου Ἀθανασίου καὶ τελεῖ (ἐπιμνημόσυνον) λειτουργίαν ὑπὲρ τῶν εὐεργετῶν, δωρητῶν, χορηγῶν καὶ συνδρομητῶν αὐτῆς μετ’ ἀρτοκλασίας.

”Αρθρον 27

Ἡ καθημερινὴ ζωὴ τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς κανονίζεται ὡς ἔξῆς: Ἐξέγερσις δην πρωινήν, 6-6.30 προετοιμασία, 6.30-6.50 προσευχή, 6.50-7 πρόγευμα, 7-8 μελέτη, 8-1 μ.μ. πεντάρωσ διδασκαλία μετὰ δεκαλέπτου διαλείμματος μεθ’ ἑκάστην παράδοσιν, 1-2 μ.μ. γεῦμα, 2-2.30 ἐλαφρὸς περύπατος ἐν τοῖς πέριξ τῆς Σχολῆς, 2.30-5 μελέτη, 5-5.30 ἐλεύθεραι ἀσκήσεις ἢ γεωργικαὶ ἀσκήσεις ἐν τῷ κήπῳ τῆς Σχολῆς, 5.30-6 ἐσπερινὴ προσευχὴ καὶ ψαλμωδία, 6-8 δεῖπνον, ἀπόδειπνος προσευχή, ψαλμωδία, ἀνάπαυσις, 8-10 μελέτη, 11 κατάκλισις. Πάντα ταῦτα παραγγέλλονται διὰ καδωνοκρουσίας.

”Αρθρον 28

Τὸ ὀρολόγιον πρόγραμμα τῶν μαθημάτων καταρτιζόμενον ἐν ἀρ-

χῇ τοῦ Σχολικοῦ ἔτους, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων ἐπὶ συνεδρίας τοῦ Καθηγητικοῦ Συλλόγου, ὑπογραφόμενον ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ ἐγκρινόμενον ὑπὸ τῆς Ἐφορείας, θὰ εἴναι ἀνηρτημένον ἐν ἐπιφανεῖ θέσει πρὸς γνῶσιν διδασκόντων καὶ διδασκομένων· ἐκάστου μαθήματος ἡ διδασκαλία διαρκεῖ 50 λεπτὰ τῆς ὥρας, ὅφελει δὲ νὰ ἀρχίζῃ εὐθὺς μετὰ τὴν κρούσιν τοῦ κάθισματος καὶ λήγῃ ὠσαύτως, μεθ' ὃ ἐκαστος Καθηγητής σημειώνει εἰς μὲν τὸ βιβλίον τῆς διδασκομένης ὑλῆς τὴν ὑπ' αὐτοῦ διδαχθεῖσαν, εἰς δὲ τὸ βαθμολόγιον τὸν βαθμὸν τῆς ἐπιδόσεως ἐκάστου τῶν ἔξετασθέντων καὶ τὰς ἀπονοίας τῶν τυχὸν ἀπόντων μαθητῶν.

Ἄρθρον 29

Ἐάν, παρελθόντων 10 λεπτῶν ἀπὸ τῆς κρούσεως τοῦ κάθισματος δὲν προσέλθῃ Καθηγητής τις εἰς παράδοσιν, θεωρεῖται ἀπονοιάζων καὶ ὁ Διευθυντής δύναται νὰ ἀπασχολήσῃ τὴν τάξιν κατὰ βούλησιν, ὃ δὲ Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς φροντίζει νὰ ἐξακριβώσῃ καὶ σημειώσῃ τὸν λόγον τῆς ἀπονοίας τοῦ Καθηγητοῦ.

ΠΕΡΙ ΚΑΘΗΓΗΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ἄρθρον 30

Τοῦ Καθηγητικοῦ Συλλόγου ἀποτελουμένου ἐξ ὅλων τῶν ἐν τῇ Σχολῇ διδασκόντων προεδρεύει ὁ Διευθυντής· ἀπαρτίαν ἀποτελεῖ ἡ παρονοία τοῦ ἡμίσεως πλέον ἐνὸς καὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συλλόγου, ἀναγόμεναι ἴδιας εἰς τὴν μέθοδον τῆς διδασκαλίας, τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων, τὴν πνευματικὴν ἐπίδοσιν τῶν μαθητῶν, καθ' ἣν προβιβάζονται εἰς ἀνωτέρας τάξεις ἡ μένουν στάσιμοι καὶ καθορίζεται ἡ συνολικὴ αὐτῶν βαθμολογία, λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν, τοῦ Διευθυντοῦ ἔχοντος τὴν νικᾶσαν.

Ἄρθρον 31

Ο Καθηγητικὸς Σύλλογος συνεδριάζει ἐν τῇ Σχολῇ τακτικῶς μὲν ἀπαξ τοῦ μηνός, ἐκτάκτως δὲ ὀσάκις παραστῇ ἀνάγκη, προσκλήσει τῆς Διεύθυνσεως.

ΠΕΡΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ

Ἄρθρον 32

Αἱ εἰσητήριοι εἶξετάσεις περατοῦνται οὐχὶ βραδύτερον τῆς 15ης Σεπτεμβρίου, αἱ δὲ ἐνιαύσιοι τῆς 1ης Ιουνίου, καθ' ἣν ἡ Διεύθυνσις ἐμφανίζει τὸν πίνακα τῆς βαθμολογίας καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων πρὸς

γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων. Γίνεται δὲ ἡ βαθμολογία τῶν μαθημάτων κατὰ προσέγγισιν ἐνὸς τετάρτου καὶ κατὰ τὴν ἀκόλουθον κλίμακα, 9 1/2 - 10 ἅριστα, 7 1/2 - 9 1/4 λίαν καλῶς, 6 - 7 1/4 καλῶς, 5 - 5 3/4 σχεδὸν καλῶς, 3 - 4 3/4 μετριώτατα καὶ 0 κακῶς. Ἡ βαθμολογία διαγωγῆς ἑκάστου μαθητοῦ ἀνήκει εἰς μόνον τὸν Διευθυντὴν καὶ ἔχει ὡς ἀκολούθως: 10 κοσμιωτάτη, 9 - 9 1/2 κοσμία, 8 - 8 1/2 καλή, 7 - 7 1/2 ἐπίμοιφος, 6 - 6 1/2 κακή.

Ἄρθρον 33

Ἐκαστος ἔξεταξόμενος μαθητῆς εἰς τὴν καθημερινὴν δοκιμασίαν βαθμολογεῖται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Καθηγητοῦ. Ἀπαξ δὲ τοῦ μηνὸς ἐν ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ ἀγνώστῳ τοῖς μαθηταῖς ὁ Καθηγητής, ἐν ὥρᾳ μαθῆματος του, ὑποβάλλει εἰς γραπτὴν δοκιμασίαν ὀλόκληρον τὴν τάξιν ἐπὶ θέματος εἰλημμένου ἐκ τῆς δεδιδαγμένης ὅλης τοῦ μηνός, βαθμολογεῖ δὲ τὴν ἐπίδοσιν ἑκάστου. Ὁ βαθμὸς οὗτος ἑκάστης μηνιαίας ἔξετάσεως ἔχει ἵσην ἀξίαν πρὸς τὸ ἄθροισμα τῶν καθημερινῶν βαθμῶν τοῦ ὅλου μηνός, ἐπὶ δὲ τῇ βάσει τῶν δύο τούτων παραγόντων καθορίζεται ἡ μηνιαία ἐπίδοσις τῶν μαθητῶν, ἣτις συμπληρουμένη διὰ τοῦ βαθμοῦ τῆς διαγωγῆς ἀναγράφεται εἰς τὸ ἐπὶ τούτω πινάκιον καὶ ἀποστέλλεται πρὸς γνῶσιν εἰς τὸν ἐνδιαφερομένους ἀμέσως. Ὁ Γενικὸς βαθμὸς τοῦ ἔτους προσδιορίζεται ἐπὶ συνεδριάσεως τοῦ Καθηγητικοῦ Συλλόγου. Οὐδεὶς προβιβάζεται ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην τάξιν, ἀν μὴ τύχῃ ὀλικοῦ βαθμοῦ 6, ὁ δὲ λαβὼν βαθμὸν διαγωγῆς κακῆς ἀποβάλλεται τῆς Σχολῆς.

Ἄρθρον 34

Ο βαθμὸς τῆς προσόδου τῶν μαθητῶν ἑκάστου σχολικοῦ ἔτους συνάγεται ἐκ τῆς καθημερινῆς δοκιμασίας, τῆς κατὰ μῆνα καὶ τῶν ἐν τέλει ἑκάστης ἔξαμηνίας ἔξετάσεων. Ὁ δὲ ὀλικὸς βαθμὸς τοῦ πτυχίου τῆς Ιερατικῆς Σχολῆς συνάγεται ἐκ τοῦ γενικοῦ βαθμοῦ τῆς Α' Β' καὶ Γ' τάξεως. Εἰς τρόπον ὥστε ὁ μὲν μέσος ὅρος τῆς Α' καὶ τῆς Β' τάξεως ν' ἀποτελεῖ τὸ ἥμισυ, ὁ δὲ γενικὸς βαθμὸς τῆς Γ' τὸ ἔτερον ἥμισυ.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 35

Ἐκαστος μαθητῆς ὀφεῖλει εὐλάβειαν καὶ ὑπακοὴν εἰς πᾶσαν ἀφορῶσαν αὐτὸν διάταξιν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ οἰανδήποτε ἄλλην ἐντολὴν τῆς Διευθύνσεως καὶ ὑπόδειξιν τῶν Καθηγητῶν, ἣτις

ἔξυπακούνεται ἐκ τε τοῦ γράμματος καὶ ἐκ τοῦ πνεύματος τῶν νόμων τῆς Σχολῆς, εὐταξίαν ἐν πᾶσι, καθαριότητα καὶ ἐν γένει κοσμίαν συμπεριφορὰν ἐντός τε καὶ ἐκτὸς τῆς Σχολῆς.

Ἄρθρον 36

Ἄπαγορεύονται εἰς τοὺς τροφίμους τῆς Σχολῆς, α) Συζητήσεις σφοδραὶ οἰασδήποτε φύσεως, β) Ἡ αὐτοδικία καὶ ἐν λόγοις ἔτι ἐκδηλουμένη, γ) Διασκεδάσεις, αἱ ὅποιαι δὲν περιορίζονται ἐντὸς θρησκευτικοῦ καὶ πατριωτικοῦ ἑδάφους, δ) Τὸ καπνίζειν ἐντὸς τῶν κοιτώνων καὶ τῶν διαδρόμων τῆς Σχολῆς, ε) Ἡ εἴσοδος εἰς τὸ μαγειρεῖον καὶ τὰς ἀποθήκας τῆς Σχολῆς ἄνευ ἀδείας τοῦ Οίκονόμου, στ) Τὸ λαμβάνειν ἐκ τῆς τραπέζης ὁ, τιδήποτε πρὸς κατ' ιδίαν τροφὴν ἢ ἄλλην, ζ) Ἡ διανυκτέρευσις ἐκτὸς τῆς Σχολῆς ὡς καὶ ἡ ἐν καιρῷ ἐργασίμου ἡμέρας ἀπονοσίᾳ ἄνευ λόγου ἀποχρῶντος, κρινομένου ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν Οίκονόμου. Οἱ παραβάται τιμωροῦνται ἀναλόγως καὶ κατὰ κρίσιν τῆς Διευθύνσεως.

Ἄρθρον 37

Πάντες οἱ μαθηταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὰς καθ' ἑκάστην ἴερὰς ἀκολουθίας καὶ ἐσπερινούς, ὡς καὶ τὰς λειτουργίας τῶν ἑορτῶν, ψάλλωσιν ἐν τοῖς χοροῖς καὶ ὑπηρετῶσι κατὰ σειρὰν καὶ προδιαγεγραμμένην διάταξιν, μετέχωσι δὲ καὶ τῶν ἀχράντων μυστηρίων, κατόπιν ἔξομολογήσεως, τετράκις τούλάχιστον τοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 38

Οἰαδήποτε ξημία γινομένη ἐν τῇ Σχολῇ ὑφ' ἐνὸς ἢ περισσοτέρων, ἐπανορθοῦται ἄνευ ἀντιρρήσεως.

Ἄρθρον 39

Αἱ διὰ ταύτην ἢ ἐκείνην τυχὸν τὴν αἵτίαν ἐπιβαλλόμεναι ποιναὶ σημειοῦνται ἐκάστοτε εἰς τὴν σχετικὴν στήλην τοῦ μαθητολογίου καὶ χρησιμεύουσι πρὸς καθορισμὸν τοῦ βαθμοῦ τῆς διαγωγῆς.

Ἄρθρον 40

Οἱ τὰς ἀπολυτηρίους αὐτῶν ἔξετάσεις εὐδοκίμως ὑποστάντες καὶ ἀξιωθέντες ἐνὸς τῶν προβιβασίμων βαθμῶν (καλῶς, λίαν καλῶς, ἄριστα) ἐφοδιάζονται ὑπὸ τῆς Σχολῆς διὰ πτυχίου ὑπογεγραμμένου μὲν ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς, τοῦ Προέδρου τῆς Ἐφορείας, καὶ τοῦ Γραμματέως, κεκυρωμένου δὲ διὰ τῆς ὑπογραφῆς καὶ τῆς σφραγίδος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου. Τὸ πτυχίον

τοῦτο ἐπιδίδεται ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ κατὰ τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ Ἰουνίου, οἱ δὲ λαμβάνοντες αὐτὰ καθομολογοῦσιν ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς χορείας τῶν Καθηγητῶν καὶ λοιπῆς ὁμηγύρεως ὅτι θὰ τηρήσωσι δι’ ὅλης αὐτῶν τῆς ζωῆς ἀλάβητον τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν τῶν ἔπτα Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ὥσπερ παρέλαβον καὶ ἐδιδάχθησαν, καὶ ὅτι θὰ ὑπηρετήσωσιν εὐόρκως ἐν ὅλαις αὐτῶν ταῖς δυνάμεσι τὴν Ὁρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἔκκλησίαν.

Ἄρθρον 41

Οσοι τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς δὲν ἴερωθῶσιν ἐν τῇ διαδρομῇ τῶν σπουδῶν των, ἀποφοιτοῦντες δικαιοῦνται ὅπως αἴτησονται παρὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τὴν χειροτονίαν των καὶ τὴν κατὰ προτίμησιν παντὸς ἄλλου τοποθέτησίν των εἰς θέσεις κενάς, ὡς τε ἴερέων ἐφημερίων καὶ ὡς διδασκάλων.

Ἄρθρον 42

Οσοι ἐκ τῶν μαθητῶν ἔτυχον, ἢ καὶ θὰ τύχωσιν ἐν τῷ μέλλοντι, τοῦ προνομίου τῆς ὑποτροφίας τῆς Σχολῆς ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον αὐτῆς κατὰ μηνιαίας δόσεις ἵσας πρὸς ἐν πέμπτον (1/5) τοῦ μισθοῦ, τὸν ὅποιον θὰ λαμβάνωσιν ἐξ Ἐκκλησιαστικῆς ἢ διδασκαλικῆς θέσεως, τὸ ἥμισυ τοῦ ὀλικοῦ τῆς ἑαυτῶν ὑποτροφίας ποσοῦ, ὅρισθέντος εἰς μόνον δολλ. 1600.00, τούτεστιν δολλ. 800.00, καὶ εἴ τινα ἄλλα παρεχωρήθησαν αὐτοῖς ὑπὸ τύπον δανείου. Οἱ δὲ εἰσαχθέντες συμφώνως πρὸς τὸ 19ον ἅρθρον τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποστηρίζωσι καὶ συντρέχωσι τὴν Σχολὴν ἡθικῶς καὶ ὑλικῶς, ὅπως καὶ ὄσάκις ἐκάστοτε τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Κέντρον ἡθελεν ὑποδεικνύῃ.

Ἄρθρον 43

Οἱ τελειόφοιτοι πληρώνουν ἐφάπαξ εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Σχολῆς διὰ τὸ πτυχίον τῶν Δολλ. 25.00, ἀτινα χρησιμοποιοῦνται ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Σχολῆς.

Ἄρθρον 44

Ο τύπος τοῦ πτυχίου τῆς Ἱερατ. Σχολῆς τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου ἔχει ὡς ἔπειται:

Ἐλλ. Τερατικὴ Σχολὴ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου ἐν Ἀμερικῇ
Ἀριθμ. .....

Ο κύριος ..... Χριστιανὸς Ὁρθόδοξος
γεννηθεὶς ἐν .....
ἔτει σωτηρίω .....
.....

διακούσας ἀπαντά τὰ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Τερατικῇ Σχολῇ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου διδασκόμενα ιερὰ καὶ ἄλλα ἐγκύλια μαθήματα, ἥτοι Χριστιανικὴν Δογματικήν, Ἡθικήν, Ἐφιμηνευτικήν, Ὄμιλητικήν, Γραμματολογίαν, Ἀρχαιολογίαν, Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον, Λειτουργικήν, Κατηχητικήν, Ἑλληνικά, Ψυχολογίαν, Λογικήν, Παιδαγωγικά, Πολιτικὴν Ίστορίαν, Γεωγραφίαν, Ἀγγλικά, Ἰχνογραφίαν, Στοιχεῖα ἀγιογραφικῆς τέχνης, Ἐκκλησιαστικὴν Μουσικὴν καὶ Γυμναστικήν, Θεοσέβειαν δὲ τρόπων χρηστότητα καὶ διαγωγὴν ἐν πᾶσι κοσμίᾳν ἐπιδειξάμενος, τὰς νενομισμένας ύποστας δοκιμασίας, ἐκρίθη γενικῶς καὶ συνολικοῦ βαθμοῦ ..... ἄξιος διὰ τὸ ἔργον τοῦ Τεροδιδασκάλου καὶ ἴκανὸς ἐλθεῖν πρὸς τὸ ἀξιώματα τῆς ιερωσύνης εἴ τε φέροι ἐν ἑαυτῷ καὶ τὴν καλὴν τοῦ συνειδότος μαρτυρίαν. Ἐφ' ᾧ καὶ ἐδόθη αὐτῷ τὸ πτυχίον τοῦτο σεσημασμένον μὲν τῇ σφραγίδι τῆς Σχολῆς καὶ ύπογεγραμμένον ύπὸ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς καὶ τοῦ Γραμματέως, τῆς Ἐφορείας, κεκυρωμένον δὲ διὰ τῆς ύπογραφῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Ἐξεδόθη ἐν Astoria, N.Y, τῇ .....

Ο Αμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου

Ο Διευθυντής τῆς Τερ. Σχολῆς

Ο Γραμματεὺς

Ἄρθρον 46

Ο παρὸν κανονισμὸς ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Ἐφορείας τῆς Τερ. Σχολῆς Ἀγίου Ἀθανασίου σήμερον 26ην Αὔγ. 1922, ἐγκριθεὶς δὲ καὶ ἐπικυρωθεὶς ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς, Βορείου καὶ Νοτίου κ. Ἀλεξάνδρου, τίθεται ἐν ἰσχύι ἀπὸ τῆς εἰς τὸ περιοδικὸν τῆς Σχολῆς τὸν «Ἐκκλ. Κήρυκα», δημοσιεύσεως αὐτοῦ, δύναται δὲ νὰ συμπληρωθῇ ἡ καὶ τροποποιηθῇ ἐν τοῖς μὴ θεμελιώδεσιν ἄρθροις αὐτοῦ.

Ὑπογρ. ὁ Ἀμερικῆς Ἀλέξανδρος Πρόδεδρος

» Αἰδ. Μ. Κουρκουλῆς Ἀντιπρόσεδρος

» Ἀρχ. Στ. Μακαρώνης Ταμίας

» Αἰδ. Δ. Καλλίμαχος

» Αἰδ. Δ. Σπυριδάκις

Συνεδρία 8ης Σεπτεμβρίου 1922.

Προσκλήσει τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἀλεξάνδρου συνῆλθε σήμερον περὶ ὥραν 5 μ.μ. ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ Γραφείῳ ἡ Ἐφορεία τῆς Τερ. Σχολῆς Ἀγίου Ἀθανασίου καὶ ἐν ἀπαρτίᾳ εὑρεθεῖσα διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Σεβ. Προέδρου Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν μελῶν Αἰδ. Μ. Κουρκουλῆς, Στ. Μακαρώνη, Δ. Καλλίμαχου, ἀπόντος τοῦ Αἰδ. Γ. Σπυριδάκη καὶ χρέη Γραμματέως ἐκτελοῦντος τοῦ

Αρχιδ. Γ. Πολυζωΐδου, εἰργάσθη ὥδε μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης συνεδρίας.

Ἀναγινώσκεται αἴτησις τοῦ κ. Κ. Κανελλοπούλου, ἀποφοίτου τῆς Θεολ. Σχολῆς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου καὶ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὀξφόρδης (B. of Letters) δι' ἣς οὗτος δηλοῖ ὅτι προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας του ὑπὲρ τῆς Σχολῆς ἀναλαμβάνων νὰ διδάσκῃ 4 ὥρας καθ' ἡμέραν ἐν αὐτῇ. Ἀποφασίζεται κατὰ πλειοψηφίαν ὅπως προσληφθῇ οὗτος ὡς Καθηγητής, δομέται δὲ μισθὸς αὐτοῦ, δολλ. \$ 150.00 (έκατὸν πεντήκοντα) συμπεριλαμβανομένης καὶ τροφῆς αὐτοῦ παρεχομένης αὐτῷ ὑπὸ τῆς Σχολῆς.

Ἀκολούθως γίνεται λόγος περὶ τῶν ἰεροπραξιῶν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς Ἀρχ. Φ. Ἰωαννίδου, ἀποφασίζεται δὲ κατὰ πλειοψηφίαν ὅπως διὰ γράμματος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου δηλωθῇ εἰς τὸν Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτην, ὅπως τοῦ λοιποῦ μὴ τελῆ οὗτος ἰεροπραξίας ἐν Νέᾳ Υόρκῃ καὶ τὸν πέριξ τῆς Σχολῆς, καθόσον ὁ ναὸς τῆς Σχολῆς δὲν εἶναι ἐνοριακὸς τοιοῦτος, ἀλλ' ἔχει ἀποκλειστικὸν σκοπὸν τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν τῇ Σχολῇ διαμενόντων.

Μεθ' δὲ ή συνεδρία ἔληξε.

N. Υόρκη τῇ 8ῃ Σ/βρίου 1922.

Ο Πρόεδρος

† Ο Αμερικῆς Ἀλέξανδρος

Ο Γραμματεὺς
Ἀρχιμ. Γ. Πολυζωΐδης